

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) Nr. 347/2013

af 17. april 2013

om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur og om ophævelse af beslutning nr. 1364/2006/EF og ændring af forordning (EF) nr. 713/2009, (EF) nr. 714/2009 og (EF) nr. 715/2009

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions
funktionsmåde, særlig artikel 172,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de
nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske
og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽²⁾,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den 26.marts 2010 godkendte Det Europæiske Råd Kommissionens forslag om at iværksætte en ny strategi, »Europa 2020«. Et af de prioriterede områder i Europa 2020-strategien er bæredygtig vækst, som skal opnås ved at fremme en mere ressourceeffektiv, mere bæredygtig og mere konkurrencedygtig økonomi. Denne strategi place-rede energiinfrastrukturer i forreste række som led i flag-skibsinitiativet »Et ressourceeffektivt Europa« og under-stregede behovet for hurtigst muligt at opgradere Europas net og sammenkoble dem til et kontinentalt net, navnlig for at kunne integrere energi fra vedvarende energikilder.

(2) Det mål, som blev aftalt i konklusionerne fra Det Euro-pæiske Råd i Barcelona i marts 2002, om at alle medlemsstater skal have et niveau for elsammenkoblinger svarende til mindst 10 % af deres installerede produk-tionskapacitet, er endnu ikke nået.

(3) Kommissionens meddelelse »Prioriteringer på energiiinfra-strukturområdet for 2020 og derefter — en plan for et integreret europæisk energinet« fulgt af Rådets konklusioner af 28. februar 2011 og Europa-Parlamentets beslutning ⁽⁴⁾ efterlyste en ny energiinfrastrukturpolitik for at optimere netudviklingen på europæisk plan for perioden frem til 2020 og derefter, for at sætte Unionen i stand til at nå sine centrale energipolitiske mål for konkurrenceevne, bæredygtighed og forsynings-sikkerhed.

(4) Det Europæiske Råd understregede den 4. februar 2011 behovet for at modernisere og udvide Europas energiiinfrastruktur og at sammenkoble net på tværs af grænserne med henblik på at operationalisere solidaritet mellem medlemsstaterne, at give mulighed for alternative forsynings- eller transitruter og energikilder og at udvikle vedvarende energikilder, som kan konkurrere med traditionelle energikilder. Rådet slog fast, at ingen medlemsstat bør være isoleret i forhold til de europæiske gas- og elnet efter 2015 eller opleve, at dens energifor-syningsikkerhed bringes i fare, på grund af mangel på relevante forbindelser.

(5) Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1364/2006/EF ⁽⁵⁾ opstiller et sæt retningslinjer for trans-europæiske net på energiområdet (TEN-E). Disse retnings-linjer har som mål at understøtte gennemførelsen af Unionens indre marked for energi og samtidig fremme rationel produktion, transport, distribution og anvendelse af energiressourcerne, at mindske isolationen af ugunstigt stillede regioner og ø-regioner, at sikre og diversificere Unionens energiforsyninger, -kilder og -ruter, herunder også gennem samarbejde med tredjelande, og at bidrage til en bæredygtig udvikling og miljøbeskyttelse.

(6) Evalueringen af de nuværende TEN-E-rammer har tydeligt vist, at selv om disse rammer ydede et positivt bidrag til udvalgte projekter ved at give dem større politisk synlig-hed, så manglede de vision og fokus og var ikke fleksible nok til at udfylde de konstaterede infrastrukturmangler. Unionen bør derfor øge sine bestræbelser på at imødegå fremtidens udfordringer på dette område, og der bør tages behørigt hensyn til indkredsningen af mulige fremtidige mangler inden for udbud og efter-spørgsel af energi.

⁽¹⁾ EUT C 143 af 22.5.2012, s. 125.

⁽²⁾ EUT C 277 af 13.9.2012, s. 137.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets holdning af 12.3.2013 (endnu ikke offentlig-gjort i EUT) og Rådets afgørelse af 21.3.2013.

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets beslutning af 5. juli 2011 om prioriteringer på energiinfrastrukturområdet for 2020 og derefter (EUT C 33 E af 5.2.2013, s. 46).

⁽⁵⁾ EUT L 262 af 22.9.2006, s. 1.

- (7) En hurtigere fornyelse af eksisterende energiinfrastruktur og etablering af ny energiinfrastruktur er afgørende for at opfylde Unionens energi- og klimapolitiske mål, som består i gennemførelsen af det indre marked for energi, sikring af forsyningssikkerheden, navnlig for gas og olie, reducere af drivhusgasemissionerne med 20 % (30 %, hvis de rette betingelser er til stede), forøgelse af andelen af energi fra vedvarende energikilder i slutenergi-forbruget til 20 % ⁽¹⁾ og forøgelse af energieffektiviteten med 20 % frem til 2020, hvormed fremskridt inden for energieffektivitet kan bidrage til at reducere behovet for anlæggelse af ny infrastruktur. Samtidig skal Unionen forberede sin infrastruktur på yderligere omstilling til kulstoffattige energiformer på længere sigt frem til 2050. Denne forordning bør derfor også kunne omfatte eventuelle fremtidige EU-mål på det energi- og klimapolitiske område.
- (8) Det indre marked for energi er fortsat opsplittet på grund af utilstrækkelige sammenkoblinger mellem de enkelte landes energinet og den underoptimale udnyttelse af den eksisterende energiinfrastruktur, selv om Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet ⁽²⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas ⁽³⁾ fastsætter regler om et indre marked for energi. Integrerede net, som dækker hele Unionen, og anlæggelse af intelligente net er dog af afgørende betydning for at sikre et konkurrencedygtigt og velfungerende integreret marked, for at opnå en optimal udnyttelse af energiinfrastruktur, for øget energieffektivitet og integration af spredte vedvarende energikilder og for fremme af vækst, beskæftigelse og en bæredygtig udvikling.
- (9) Unionens energiinfrastruktur bør forbedres med henblik på forebyggelse af tekniske sammenbrud og øget modstandsdygtighed over for sådanne sammenbrud, naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, klimaforandrings negative konsekvenser og trusler mod dens sikkerhed, navnlig hvad angår europæisk kritisk infrastruktur omhandlet i Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre ⁽⁴⁾.
- (10) Transport af olie gennem landleddninger snarere end over vand kan yde et betydeligt bidrag til reduktion af den miljømæssige risiko, der er forbundet med olietransport.
- (11) Betydningen af intelligente net, når det gælder om at nå Unionens energipolitiske mål, erkendes i Kommissionens meddelelse af 12. april 2011 om »Intelligente forsyningsnet: fra innovation til etablering«.
- (12) Energilagre og modtagelses-, oplagrings-, forgasnings- eller trykfaldsfaciliteter til flydende naturgas (LNG) eller komprimeret naturgas (CNG) spiller en stadig større rolle i forbindelse med etableringen af den europæiske energiinfrastruktur. Udvidelsen af sådan energiinfrastruktur-anlæg indgår som et betydeligt element i en velfungerende netinfrastruktur.
- (13) I Kommissionens meddelelse af 7. september 2011, »EU's energipolitik: Samarbejde med partnere uden for EU«, blev det understreget, at der er et behov for, at Unionen inddrager fremme af energiinfrastrukturudvikling i relationerne med tredjelande for at støtte samfundsøkonomisk udvikling uden for Unionen. Unionen bør fremme infrastrukturprojekter, som forbinder Unionens energinet med tredjelands net, især med nabolande og med lande, med hvilke Unionen specifikt har etableret et energisamarbejde.
- (14) For at sikre spændings- og frekvensstabilitet er det nødvendigt i særlig grad at rette opmærksomheden mod stabiliteten af det europæiske elektricitetsnet under de skiftende betingelser, der opstår som følge af den voksende tilgang af energi fra vedvarende ressourcer, der efter deres natur varierer.
- (15) Investeringsbehovet frem til 2020 for el- og gastransmissionsinfrastruktur af europæisk betydning er blevet anslået til ca. 200 mia. EUR. Den betydelige stigning i investeringerne sammenlignet med tendensen indtil nu og nødvendigheden af hurtig gennemførelse af prioriteringerne på energiinfrastrukturområdet forudsætter en ny tilgang til, hvordan energiinfrastruktur, og herunder især grænseoverskridende energiinfrastruktur, reguleres og finansieres.
- (16) I arbejdsdokumentet med titlen »Investeringsbehov og -huller inden for infrastruktur« fra Kommissionens tjenestegrene til Rådets møde den 10. juni 2011 blev det understreget, at ca. halvdelen af de samlede investeringer, som er nødvendige i årtiet frem til 2020, er i fare for ikke at finde sted eller ikke finde sted i tide som følge af hindringer i forbindelse med udstedelse af tilladelser, reguleringsmæssige spørgsmål og finansiering.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16).

⁽²⁾ EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55.

⁽³⁾ EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94.

⁽⁴⁾ EUT L 345 af 23.12.2008, s. 75.

- (17) Denne forordning fastsætter regler for den rettidige udvikling og interoperabilitet af de transeuropæiske energinet med sigte på at nå de energipolitiske mål i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) om at sikre et velfungerende indre marked for energi, sikre forsyningssikkerheden i Unionen, fremme energieffektivitet og energibesparelser og udviklingen af nye og vedvarende former for energi samt fremme sammenkoblingen af energinet. Ved at forfølge disse mål bidrager denne forordning til en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst og medfører positive virkninger for hele Unionen for så vidt angår konkurrenceevne og økonomisk, social og territorial samhørighed.
- (18) Det er afgørende for udviklingen af transeuropæiske net og deres effektive sammenkobling at sikre operationel koordination mellem el-transmissionssystemoperatører (TSO'er). For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af de relevante bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling⁽¹⁾ bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser⁽²⁾. Undersøgelingsproceduren bør anvendes til vedtagelse af retningslinjerne for gennemførelse af den operationelle koordination mellem el-TSO'er på EU-plan, eftersom disse retningslinjer generelt skal gælde for alle TSO'er.
- (19) Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder («Agenturet»), der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 713/2009⁽³⁾, er tillagt betydelige tillægsopgaver i henhold til nærværende forordning og bør gives ret til at opkræve afgifter for visse af disse tillægsopgaver.
- (20) Kommissionen har i tæt samråd med alle medlemsstaterne og interesseparter fastlagt 12 strategiske prioriteringer for transeuropæiske energiinfrastrukturprojekter, og gennemførelsen af disse inden 2020 er afgørende for, om Unionen kan nå sine energi- og klimapolitiske mål. Prioriteringerne dækker forskellige geografiske regioner eller tematiske områder inden for eltransmission og -oplagring, gastransmission og -oplagring og infrastruktur til flydende eller komprimeret naturgas, intelligente net, elmotorveje og infrastruktur til transport af kuldioxid og olie.
- (21) Projekter af fælles interesse bør opfylde fælles, gennemsigtige og objektive kriterier på baggrund af deres bidrag til de energipolitiske mål. På el- og gasområdet bør de foreslåede projekter, med henblik på at være berettiget til at blive optaget på den anden og efterfølgende EU-liste, være en del af den seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplan. Denne plan bør navnlig tage hensyn til Det Europæiske Råds konklusioner af 4. februar 2011 for så vidt angår behovet for at integrere energimarkeder i fjerntliggende områder.
- (22) Der bør oprettes regionale grupper, som foreslår og gennemgår projekter af fælles interesse, på hvilken baggrund der opstilles regionale lister over projekter af fælles interesse. For at sikre en bred konsensus bør de regionale grupper sikre et tæt samarbejde mellem medlemsstaterne, de nationale regulerende myndigheder, projektiværksættere og relevante interesseparter. Samarbejdet bør så vidt muligt baseres på de nationale regulerende myndigheders bestående regionale samarbejdsstrukturer med TSO'er og andre strukturer, der er etableret af medlemsstaterne og Kommissionen. I forbindelse med dette samarbejde bør de nationale regulerende myndigheder, hvor det er nødvendigt, rådgive de regionale grupper, blandt andet om gennemførligheden af de reguleringsmæssige aspekter af de foreslåede projekter og om gennemførligheden af den foreslåede tidsplan for myndighedsgodkendelsen.
- (23) Med henblik på at sikre, at EU-listen over projekter af fælles interesse («EU-listen») begrænses til de projekter, der bidrager mest til gennemførelsen af de prioriterede strategiske energiinfrastrukturkorridorer og -områder, bør beføjelsen til at vedtage og revidere EU-listen delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF, samtidig med at medlemsstaternes ret til at godkende projekter af fælles interesse vedrørende deres område respekteres. Ifølge analyser, der er foretaget som led i den konsekvensanalyse, der var vedlagt forslaget, der har ført til denne forordning, anslås antallet af sådanne projekter til ca. 100 på elområdet og 50 på gasområdet. I betragtning af dette skøn og af behovet for at sikre, at denne forordnings mål nås, bør det samlede antal projekter af fælles interesse holdes på et håndterligt niveau og bør derfor ikke væsentligt overstige 220. Kommissionen bør i forbindelse med forberedelsen og udarbejdelsen af delegerede retsakter sørge for samtidig, rettidig og hensigtsmæssig fremsendelse af relevante dokumenter til Europa-Parlamentet og Rådet.

⁽¹⁾ EUT L 211 af 14.8.2009, s. 15.

⁽²⁾ EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ EUT L 211 af 14.8.2009, s. 1.

- (24) Der bør opstilles en ny EU-liste hvert andet år. Projekter af fælles interesse, der er færdiggjort eller ikke længere opfylder de relevante kriterier og krav som fastsat i denne forordning, bør ikke fremgå af den næste EU-liste. Af denne grund bør igangværende projekter af fælles interesse, som skal opføres på den næste EU-liste, underlægges den samme udvælgelsesproces for opstilling af regionale lister og EU-listen som foreslåede projekter. Der bør imidlertid drages omsorg for at begrænse den heraf følgende administrative byrde så meget som muligt, eksempelvis ved i videst muligt omfang at anvende de oplysninger, der tidligere er blevet indsendt, og ved at tage årsberetningerne for projekterne i betragtning.
- (25) Projekter af fælles interesse bør gennemføres så hurtigt som muligt og overvåges nøje og evalueres, samtidig med at den administrative byrde for projektiværksættere holdes på et minimum. Kommissionen bør udpege EU-koordinatorer for projekter, som er i særlige vanskeligheder.
- (26) Tilladelsesprocesserne bør hverken indebære administrative byrder, som ikke står i et rimeligt forhold til størrelsen og kompleksiteten af et projekt eller skabe hindringer for udviklingen af de transeuropæiske net og markedsadgang. Rådskonklusionerne af 19. februar 2009 understregede behovet for at identificere og fjerne hindringer for investeringer, herunder også ved hjælp af strømlining af planlægnings- og høringsprocedurer. Disse konklusioner blev styrket yderligere af konklusionerne fra Det Europæiske Råd af 4. februar 2011, hvor det igen blev understreget, hvor vigtigt det er at strømline og forbedre tilladelsesprocesserne, samtidig med at de enkelte landes kompetencer respekteres.
- (27) Planlægningen og gennemførelsen af EU-projekter af fælles interesse inden for energi-, transport- og telekommunikationsinfrastruktur bør samordnes for at skabe synergier, hvor dette giver mening ud fra et overordnet hensyn til økonomiske, tekniske eller miljømæssige aspekter eller fysisk planlægning og under behørig hensyntagen til de relevante sikkerhedsaspekter. Således vil der under planlægningen af de forskellige transeuropæiske net kunne gives præference til integration mellem transport, kommunikation og energinet med henblik på at sikre, at mindst muligt areal optages, samtidig med at det i videst muligt omfang sikres, at eksisterende eller nedlagte strækninger genanvendes, således at de sociale, økonomiske, miljømæssige og finansielle konsekvenser reduceres mest muligt.
- (28) Projekter af fælles interesse bør have »prioriteret status« på nationalt plan for at sikre en hurtig administrativ behandling. Projekter af fælles interesse bør af de kompetente myndigheder behandles som værende i offentligheds interesse. Der bør på nøje fastlagte betingelser gives tilladelser til projekter, som har en negativ miljøvirkning, hvis der er tale om hensynet til overordnede samfundsinteresser, såfremt samtlige betingelser i Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter ⁽¹⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger ⁽²⁾ er opfyldt.
- (29) Oprettelsen af en kompetent myndighed eller kompetente myndigheder på nationalt plan, som integrerer eller samordner alle tilladelsesprocesser (»one-stop shop«), bør mindske kompleksiteten, øge effektiviteten og gennemskuelligheden og medvirke til et bedre samarbejde mellem medlemsstaterne. De kompetente myndigheder bør være operationelle så hurtigt som muligt efter deres udpegelse.
- (30) Selv om der allerede findes fastsatte standarder for offentlighedens deltagelse i miljøbeslutningsprocessen, er der behov for yderligere foranstaltninger for at sikre de bedst mulige standarder for gennemsigtighed og offentlighedens deltagelse i alle relevante spørgsmål i forbindelse med tilladelsesprocessen for projekter af fælles interesse.
- (31) En korrekt og samordnet gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet ⁽³⁾, af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet ⁽⁴⁾, i relevant omfang, af konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, undertegnet i Århus den 25. juni 1998 ⁽⁵⁾ (»Århuskonventionen«) og af konventionen om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne (»Espookonventionen«) bør sikre, at der sker en harmonisering af de væsentligste principper for vurdering af indvirkningerne på miljøet, herunder i en grænseoverskridende sammenhæng. Medlemsstaterne bør samordne deres vurderinger af projekter af fælles interesse og gennemføre fælles vurderinger, hvor det er muligt. Medlemsstaterne bør tilskyndes til at udveksle bedste praksis og administrativ kapacitetsopbygning til tilladelsesprocesser.

⁽¹⁾ EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7.

⁽²⁾ EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 26 af 28.1.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 197 af 21.7.2001, s. 30.

⁽⁵⁾ EUT L 124 af 17.5.2005, s. 4.

- (32) Det er vigtigt at få effektiviseret og forbedret tilladelsesprocesserne, samtidig med at nationale kompetencer og procedurer for etablering af ny infrastruktur i videst muligt omfang respekteres med behørig hensyn til nærhedsprincippet. I betragtning af hvor meget det haster med at udvikle energiinfrastrukturer, må en forenkling af tilladelsesprocesserne ledsages af en klar frist for den afgørelse, der skal træffes af de respektive myndigheder om at bygge projektet. Denne frist bør stimulere en mere effektiv fastlæggelse og håndtering af procedurer og bør under ingen omstændigheder svække de høje standarder for miljøbeskyttelse og offentlighedens deltagelse. Med hensyn til de maksimale tidsfrister, der er fastsat i denne forordning, vil medlemsstaterne dog stadig kunne bestræbe sig på yderligere at afkorte disse, hvis det er muligt. De kompetente myndigheder bør sikre, at tidsfristerne overholdes, og medlemsstaterne bør bestræbe sig på at sikre, at klager vedrørende den materielle eller processuelle lovlighed af en samlet afgørelse behandles så effektivt som muligt.
- (33) Medlemsstaterne kan, hvor de anser det for hensigtsmæssigt, lade deres samlede afgørelser omfatte beslutninger, der er truffet i forbindelse med: forhandlinger med individuelle jordejere om tilladelse til adgang til, ejerskab af eller råderet over fast ejendom; fysisk planlægning, der fastsætter den overordnede arealanvendelse i en afgrænset region, herunder anden udvikling såsom landeveje, jernbaner, bygninger og naturbeskyttelsesområder, og som ikke iværksættes specifikt til det planlagte projekts formål; udstedelse af driftstilladelser. Hvad angår tilladelsesprocesserne, vil et projekt af fælles interesse kunne omfatte relateret infrastruktur i det omfang, det er nødvendigt for, at projektet kan opbygges eller fungere.
- (34) Denne forordning, og herunder navnlig bestemmelserne om tilladelsesprocessen, offentlighedens deltagelse og gennemførelsen af projekter af fælles interesse, bør gælde med forbehold af international ret og EU-ret, herunder bestemmelser vedrørende beskyttelse af miljøet og menneskers sundhed, og bestemmelser, som er vedtaget i henhold til den fælles fiskeri- og havpolitik.
- (35) Udgifterne til udvikling, anlægsarbejder, drift og vedligeholdelse af projekter af fælles interesse bør som hovedregel udelukkende afholdes af brugerne af infrastrukturen. Projekter af fælles interesse bør være berettiget til grænseoverskridende omkostningsfordeling, hvis en vurdering af markedsefterspørgslen eller af den forventede indvirkning på tariffene indikerer, at udgifterne ikke kan forventes at blive dækket af indtægterne fra de tariffes, der betales af brugerne af infrastrukturen.
- (36) Grundlaget for drøftelserne om den hensigtsmæssig fordeling af omkostningerne bør være analysen af et infrastrukturprojekts omkostninger og fordele på grundlag af en harmoniseret metode til analyse af energisystemet som helhed inden for rammerne af de ti-årige netudviklingsplaner, der udarbejdes af de europæiske netværk af transmissionssystemoperatører, jf. forordning (EF) nr. 714/2009 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgas transmissionsnet⁽¹⁾, og som gennemgås af Agenturet. Denne analyse kan tage indikatorerne og de hertil svarende referenceværdier for sammenligning af investeringsomkostninger pr. enhed med i betragtning.
- (37) I et stadig mere integreret indre marked for energi er der brug for klare og gennemsigtige regler for grænseoverskridende omkostningsfordeling for at fremskynde investeringer i grænseoverskridende infrastruktur. Det Europæiske Råd af 4. februar 2011 mindede om, hvor vigtigt det er at fremme en reguleringsmæssig ramme, som tiltrækker investeringer i net, niveauer for tariffene, som stemmer overens med finansieringsbehovene, og en passende omkostningsfordeling for grænseoverskridende investeringer, samtidig med at konkurrencen og konkurrenceevnen forbedres og under hensyntagen til virkningerne for forbrugerne. De nationale regulerende myndigheder bør i forbindelse med beslutningstagning om grænseoverskridende omkostningsfordeling sikre, at indvirkningen heraf på de nationale tariffes ikke udgør en uforholdsmæssig stor byrde for forbrugerne. De nationale regulerende myndigheder bør også forebygge risikoen for dobbelt støtte til projekter ved, at de tager de faktiske eller anslåede udgifter og indtægter i betragtning. Disse udgifter og indtægter bør kun tages i betragtning, for så vidt som de er udformet til at dække de pågældende omkostninger og i størst muligt omfang er knyttet til projektet/projekterne. Tager en investeringsansøgning fordele uden for den pågældende medlemsstat med i betragtning, bør de nationale regulerende myndigheder rette henvendelse til de relevante TSO'er vedrørende den projektspecifikke cost-benefit-analyse.
- (38) Den nuværende lovgivning for det indre energimarked kræver, at tariffene for adgang til gas- og elnet giver passende incitamenter til investeringer. Ved anvendelsen af lovgivningen for det indre energimarked, bør de nationale regulerende myndigheder sikre en stabil og forudsigelig reguleringsmæssig ramme med incitamenter til projekter af fælles interesse, herunder langsigtede incitamenter, der står i et rimeligt forhold til projektets specifikke risici. Dette gælder især for nyskabende transmissionsteknologi for elektricitet, som giver mulighed for omfattende integration af vedvarende energi, af distribuerede energiressourcer eller af efterspørgselsreaktion i sammenkoblede net, og for gas transmissionsinfrastruktur, som giver markedet forbedret kapacitet eller yderligere fleksibilitet med henblik på kortfristede handler eller backup-forsyning i tilfælde af forsyningsafbrydelser.

⁽¹⁾ EUT L 211 af 14.8.2009, s. 36.

- (39) Denne forordning finder kun anvendelse på udstedelsen af tilladelser til, offentlig deltagelse i og reguleringsmæssig behandling af projekter af fælles interesse, som disse er defineret i denne forordning. Medlemsstaterne kan ikke desto mindre i kraft af deres nationale ret anvende de samme eller lignende bestemmelser på andre projekter, som ikke har status af projekter af fælles interesse inden for denne forordnings anvendelsesområde. For så vidt angår de reguleringsmæssige incitamenter kan medlemsstaterne i kraft af deres nationale ret anvende de samme eller lignende bestemmelser på projekter af fælles interesse under kategorien elektricitetslagring.
- (40) Medlemsstater, der på nuværende tidspunkt ikke har bestemmelser om den juridiske status af størst mulige nationale betydning, der kan gives til energiinfrastrukturprojekter i forbindelse med tilladelsesprocesser, bør overveje at indføre en sådan status, navnlig ved at evaluere, hvorvidt dette vil medføre en hurtigere tilladelsesproces.
- (41) Det europæiske genopretningsprogram for energiområdet etableret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 ⁽¹⁾ har demonstreret merværdien af at mobilisere privat finansiering ved hjælp af en betydelig finansiel støtte fra Unionen til gennemførelsen af projekter af europæisk betydning. Det Europæiske Råd af 4. februar 2011 anerkendte, at nogle energiinfrastrukturprojekter måske kræver en begrænset offentlig finansiering for at mobilisere private midler. På baggrund af den økonomiske og finansielle krise og budgetmæssige begrænsninger, bør målrettet støtte gennem tilskud og finansielle instrumenter udvikles under den kommende flerårige finansielle ramme; det vil tiltrække nye investorer til prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, samtidig med at Unionens budgetmæssige bidrag holdes på et minimum. De relevante foranstaltninger bør trække på erfaringerne fra pilotfasen efter indførelsen af projektobligationer til finansiering af infrastrukturprojekter.
- (42) Projekter af fælles interesse inden for elektricitet, gas og kuldioxid bør være berettigede til at modtage finansiel støtte fra Unionen til undersøgelser og — under visse omstændigheder — til anlægsarbejder, så snart finansieringen står til rådighed under den relevante forordning om en Connecting Europe-facilitet, i form af tilskud eller i form af innovative finansielle instrumenter. Det sikrer, at der kan ydes en skræddersyet støtte til de projekter af fælles interesse, som ikke er levedygtige under de eksisterende reguleringsmæssige rammer og markedsvilkår. Det er vigtigt at forhindre konkurrenceforvridning, navnlig mellem projekter, som bidrager til opnåelsen af samme EU-prioriterede korridor. Den finansielle bistand bør sikre den fornødne synergi med strukturfondsmidler, der skal finansiere intelligente energidistributionsnet af lokal eller regional betydning. Der gælder en tretrinsmodel for investeringer i projekter af fælles interesse. For det første bør markedet have prioritet til at investere. For det andet, hvis investeringerne ikke foretages af markedet, bør de reguleringsmæssige løsninger forsøges anvendt, om nødvendigt ved at de relevante reguleringsmæssige rammer justeres, og korrekt anvendelse af de relevante reguleringsmæssige rammer bør sikres. For det tredje bør der, hvis de første to trin ikke er i stand til at frembringe de fornødne investeringer i projekter af fælles interesse, kunne ydes finansiell støtte fra Unionen, hvis projektet af fælles interesse opfylder de gældende kriterier for berettigelse.
- (43) Målet for denne forordning, nemlig udvikling og interoperabilitet af de transeuropæiske energinet og forbindelser til sådanne net, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.
- (44) Forordning (EF) nr. 713/2009, (EF) nr. 714/2009 og (EF) nr. 715/2009 bør derfor ændres i overensstemmelse hermed.
- (45) Beslutning nr. 1364/2006/EF bør derfor ophæves —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. Denne forordning fastlægger retningslinjer for den rettidige udvikling og interoperabilitet af de prioriterede transeuropæiske energiinfrastrukturkorridorer og -områder, der er anført i bilag I («prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder»).

⁽¹⁾ EUT L 200 af 31.7.2009, s. 31.

2. Denne forordning:

- a) vedrører udpegelsen af projekter af fælles interesse, der er nødvendige for at gennemføre prioriterede korridorer og områder, som er omfattet af de energiinfrastrukturkategorier for el, gas, olie og kuldioxid, der er anført i bilag II («energiinfrastrukturkategorier»)
- b) fremmer rettidig gennemførelse af projekter af fælles interesse ved at effektivisere, samordne tættere og fremskynde tilladelsesprocessen og fremme offentlighedens deltagelse
- c) fastlægger regler og vejledning for den grænseoverskridende fordeling af omkostninger og risikorelaterede incitamenter for projekter af fælles interesse
- d) fastlægger betingelserne for, hvornår projekter af fælles interesse kan modtage finansiel støtte fra Unionen.

Artikel 2

Definitioner

Ud over definitionerne i direktiv 2009/28/EF, 2009/72/EF og 2009/73/EF, forordning (EF) nr. 713/2009, (EF) nr. 714/2009 og (EF) nr. 715/2009 forstås i nærværende forordning ved:

- 1) »energiinfrastruktur«: fysisk udstyr eller anlæg henhørende under energiinfrastrukturkategorierne, som er beliggende inden for Unionen eller forbinder Unionen og et eller flere tredjelande
- 2) »samlet afgørelse«: afgørelse eller samling af afgørelser truffet af en medlemsstats myndighed eller myndigheder, dog ikke domstole, der fastslår, hvorvidt en projektiværksætter gives tilladelse til at bygge den til realiseringen af et projekt nødvendige energiinfrastruktur, med forbehold af afgørelser, som træffes i forbindelse med en administrativ klageprocedure
- 3) »projekt«: en eller flere ledninger, rørledninger, faciliteter, udstyr eller anlæg henhørende under energiinfrastrukturkategorierne
- 4) »projekt af fælles interesse«: et projekt, som er nødvendigt for at gennemføre de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, der er anført i bilag I, og som er optaget på EU-listen over projekter af fælles interesse, jf. artikel 3
- 5) »energiinfrastruktur-flaskehals«: begrænsning af de fysiske strømme i et energisystem forårsaget af utilstrækkelig transmissionskapacitet, hvilket bl.a. omfatter fraværet af infrastruktur
- 6) »projektiværksætter«:

en af følgende:
 - a) en TSO, distributionssystemoperatør eller anden operatør eller investor, som udvikler et projekt af fælles interesse
 - b) hvis der er flere TSO'er, distributionssystemoperatører, andre operatører, investorer eller en sammenslutning deraf, den enhed med status som juridisk person i henhold til gældende national ret, som er udpeget ved en kontraktlig aftale, der er indgået mellem parterne, og som er beføjet til at indgå retlige forpligtelser og påtage sig det økonomiske ansvar på kontraktparternes vegne
- 7) »intelligente net«: elektricitetsnet, der på omkostnings-effektiv vis kan integrere alle tilsluttede brugeres adfærd og handlinger, herunder producenter, forbrugere og dem, der både producerer og forbruger, for at sikre et økonomisk effektivt og bæredygtigt elsystem med lave tab og høje kvalitetsniveauer, forsyningssikkerhed og sikkerhed
- 8) »anlægsarbejde«: indkøb, levering og anvendelse af komponenter, systemer og tjenesteydelser, herunder software, samt udførelse af udviklings-, bygge- og anlægsaktiviteter vedrørende et projekt, overtagelsen af anlægget og iværksættelsen af et projekt
- 9) »undersøgelser«: de aktiviteter, der er nødvendige for at forberede projektets gennemførelse, såsom forberedende undersøgelser, gennemførligheds-, evaluerings-, afprøvnings- og valideringsundersøgelser, herunder software, og alle andre tekniske hjælpeforanstaltninger, inklusive forudgående skridt, der er nødvendige for at definere og udvikle et projekt og træffe beslutning om finansieringen heraf, f.eks. rekognoscering af de pågældende lokaliteter og udarbejdelse af en finansieringspakke
- 10) »national regulerende myndighed«: en national regulerende myndighed, der er udpeget i henhold til artikel 35, stk. 1, i direktiv 2009/72/EF eller artikel 39, stk. 1, i direktiv 2009/73/EF
- 11) »ibrugtagning«: processen til at tage et projekt i drift, når det er blevet bygget.

KAPITEL II

PROJEKTER AF FÆLLES INTERESSE

Artikel 3

EU-listen over projekter af fælles interesse

1. Ved denne forordning oprettes 12 regionale grupper (herafter »grupper«), jf. bilag III, afsnit 1. Medlemskab af hver gruppe baseres på hver prioriteret korridor og område og deres respektive geografiske dækning, jf. bilag I. Beslutningsdygtigheden inden for grupperne er begrænset til medlemsstaterne og Kommissionen, der med henblik herpå betegnes som gruppernes beslutningstagende instans.

2. Hver gruppe vedtager sin egen forretningsorden under hensyntagen til bestemmelserne i bilag III.

3. Hver gruppes beslutningstagende instans vedtager en regional liste over forslag til projekter af fælles interesse udarbejdet i henhold til processen i bilag III, afsnit 2, i overensstemmelse med hvert projekts bidrag til gennemførelsen af de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder, og deres opfyldelse af kriterierne i artikel 4.

I forbindelse med en gruppes udarbejdelse af sin regionale liste

- a) skal hvert enkelt forslag til et projekt af fælles interesse godkendes af de medlemsstater, hvis territorium projektet vedrører; hvis en medlemsstat beslutter ikke at godkende, fremlægger den en behørig begrundelse herfor for den relevante gruppe
- b) inddrager den i sine betragtninger rådgivning fra Kommissionen, som har til formål at tilsikre et håndterbart samlet antal projekter af fælles interesse.

4. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 16 vedrørende opstilling af EU-listen over projekter af fælles interesse (»EU-listen«), jf. dog artikel 172, stk. 2, i TEUF. EU-listen har form af et bilag til denne forordning.

Kommissionen sikrer i forbindelse med udøvelsen af sine beføjelser, at EU-listen opstilles hvert andet år på grundlag af de regionale lister, der er vedtaget af gruppernes beslutningstagende instanser, jf. bilag III, afsnit 1, punkt 2, efter den i stk. 3 i nærværende artikel fastsatte procedure.

Den første EU-liste vedtages senest den 30. september 2013.

5. Kommissionen skal ved vedtagelsen af EU-listen på grundlag af de regionale lister

- a) sikre, at kun projekter, der opfylder kriterierne i artikel 4, optages på listen
- b) sikre tværregional sammenhæng under hensyntagen til udtalelsen fra Agenturet, jf. bilag III, afsnit 2, punkt 12
- c) tage eventuelle udtalelser fra medlemsstaterne, jf. bilag III, afsnit 2, punkt 9, i betragtning, og
- d) bestræbe sig på at tilsikre et håndterbart samlet antal projekter af fælles interesse på EU-listen.

6. Projekter af fælles interesse, der er optaget på EU-listen i henhold til denne artikels stk. 4, integreres i de relevante regionale investeringsplaner, jf. artikel 12 i forordning (EF) nr. 714/2009 og (EF) nr. 715/2009, og i de relevante nationale ti-årige netudviklingsplaner, jf. artikel 22 i direktiv 2009/72/EF og 2009/73/EF, og i givet fald i andre nationale infrastrukturplaner. Disse projekter skal have den højest mulige prioritering i hver af disse planer.

Artikel 4

Kriterier for projekter af fælles interesse

1. Projekter af fælles interesse skal opfylde følgende generelle kriterier:

- a) projektet er nødvendigt for mindst én af de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder
- b) de potentielle, samlede fordele ved projektet, som vurderet i henhold til de respektive specifikke kriterier i stk. 2, overstiger omkostningerne, herunder også på lang sigt, og
- c) projektet opfylder ét eller flere af følgende kriterier:
 - i) involverer mindst to medlemsstater ved direkte at passere grænsen mellem to eller flere medlemsstater
 - ii) er beliggende på en medlemsstats område og har en betydelig grænseoverskridende virkning, jf. bilag IV, punkt 1
 - iii) strækker sig over grænsen mellem mindst én medlemsstat og ét EØS-land.

2. Følgende specifikke kriterier finder anvendelse på projekter af fælles interesse, der er omfattet af specifikke energiinfrastrukturkategorier:

- a) for så vidt angår projekter vedrørende eltransmission og -oplagring, der er omfattet af energiinfrastrukturkategoriene i bilag II, punkt 1, litra a)-d), skal projektet bidrage væsentligt til mindst et af følgende specifikke kriterier:
- i) markedsintegration, bl.a. ved at ophæve isolationen for mindst én medlemsstat og ved at reducere energiinfrastruktur-flaskehalse; konkurrence og systemfleksibilitet
 - ii) bæredygtighed, herunder bl.a. gennem integration af vedvarende energi i nettet og transmission af produceret energi fra vedvarende energikilder til store forbrugscentre og oplagringssteder
 - iii) forsyningssikkerhed, bl.a. gennem interoperabilitet, hensigtsmæssige forbindelser og sikker og pålidelig systemdrift
- b) for så vidt angår gasprojekter, der er omfattet af energiinfrastrukturkategoriene i bilag II, punkt 2, skal projektet bidrage væsentligt til mindst et af følgende specifikke kriterier:
- i) markedsintegration, bl.a. ved at ophæve isolationen for mindst én medlemsstat og ved at reducere energiinfrastruktur-flaskehalse; interoperabilitet og systemfleksibilitet
 - ii) forsyningssikkerhed, bl.a. gennem hensigtsmæssige forbindelser og diversificering af forsyningskilder, -virksomheder og -ruter
 - iii) konkurrence, bl.a. gennem diversificering af forsyningskilder, -virksomheder og -ruter
 - iv) bæredygtighed, bl.a. gennem reduktion af emissioner, støtte til periodisk produktion af vedvarende energi og øget anvendelse af vedvarende gas
- c) for så vidt angår projekter vedrørende intelligente elnet, der er omfattet af energiinfrastrukturkategorien i bilag II, punkt 1, litra e), skal projektet bidrage væsentligt til samtlige følgende specifikke kriterier:
- i) integration og inddragelse af netbrugere med nye tekniske krav vedrørende deres elforsyning og -efterspørgsel
 - ii) effektivitet og interoperabilitet af eltransmissionen og -distributionen i den daglige drift af nettet
 - iii) netsikkerhed, systemstyring og forsyningskvalitet
 - iv) optimeret planlægning af fremtidige omkostningseffektive investeringer i nettene
 - v) markedets funktion og kundeservice
 - vi) inddragelse af brugerne i styringen af deres energiforbrug
- d) for så vidt angår olietransportprojekter, der er omfattet af energiinfrastrukturkategoriene i bilag II, punkt 3, skal projektet bidrage væsentligt til samtlige følgende specifikke kriterier:
- i) forsyningssikkerhed, hvor afhængigheden af en enkelt forsyningskilde eller -rute mindskes
 - ii) effektiv og bæredygtig udnyttelse af ressourcer gennem afbødning af miljørisici
 - iii) interoperabilitet
- e) for så vidt angår kuldioxidtransportprojekter, der er omfattet af energiinfrastrukturkategoriene i bilag II, punkt 4, skal projektet bidrage væsentligt til samtlige følgende specifikke kriterier:
- i) undgåelse af kuldioxidemissioner og samtidig opretholdelse af energiforsyningssikkerheden
 - ii) styrkelse af kuldioxidtransports robusthed og sikkerhed
 - iii) effektiv anvendelse af ressourcerne ved at muliggøre sammenkobling af flere kuldioxidkilder og -lagringssteder via fælles infrastruktur og minimering af miljøbelastningen og risici.
3. For så vidt angår projekter, der er omfattet af energiinfrastrukturkategoriene i bilag II, punkt 1-3, vurderes kriterierne i denne artikel i overensstemmelse med de indikatorer, der er anført i bilag IV, punkt 2-5.

4. Med henblik på at lette vurderingen af projekter, der vil kunne udvælges som projekter af fælles interesse og som vil kunne optages på en regional liste, vurderer hver gruppe projektets bidrag til gennemførelsen af samme prioriterede korridor eller område på gennemsigtig og objektiv vis. Hver gruppe skal fastlægge sin vurderingsmetode på grundlag af det akkumulerede bidrag til kriterierne omhandlet i stk. 2; denne vurdering skal munde ud i en rangordning af projekterne til gruppens interne brug. Hverken den regionale liste eller EU-listen skal omfatte nogen rangorden, ej heller skal rangordenen anvendes til noget efterfølgende formål andet end som fastsat i bilag III, afsnit 2, punkt 14.

I forbindelse med vurderingen af projekterne skal hver gruppe endvidere tage behørigt hensyn til:

- a) hvor hastende det enkelte foreslåede projekt er med sigte på opfyldelsen af Unionens energipolitiske mål for markedsintegration, bl.a. gennem ophævelse af mindst én medlemsstats isolation, og konkurrence, bæredygtighed og forsyningsikkerhed
- b) antallet af medlemsstater, der påvirkes af hvert projekt, idet der samtidig sikres lige muligheder for projekter omfattende perifert beliggende medlemsstater
- c) hvert projekts bidrag til territorial samhørighed, og
- d) dets komplementaritet med andre foreslåede projekter.

For projekter vedrørende intelligente net, der er omfattet af energiinfrastruktorkategorien i bilag II, punkt 1, litra e), rangordnes de projekter, der påvirker de samme to medlemsstater, ligesom der også tages behørigt hensyn til antallet af brugere, der berøres af projektet, det årlige energiforbrug og andelen af produktion fra ikke-regulerbare ressourcer i det område, hvor disse brugere befinder sig.

Artikel 5

Gennemførelse og overvågning

1. Projektiværksættere udarbejder en gennemførelsesplan for projekter af fælles interesse, hvori bl.a. indgår en tidsplan for:

- a) gennemførligheds- og projekteringsundersøgelser
- b) godkendelse fra nationale regulerende myndigheder eller enhver anden berørt myndighed
- c) anlægsarbejder og ibrugtagning
- d) den tidsplan for tilladelsesprocessen, der er omhandlet i artikel 10, stk. 4, litra b).

2. TSO'er, distributionssystemoperatører og andre operatører samarbejder med hinanden med det formål at lette udviklingen af projekter af fælles interesse inden for deres område.

3. Agenturet og de berørte grupper overvåger, hvilke fremskridt der gøres med gennemførelsen af projekter af fælles interesse, og fremsætter om nødvendigt anbefalinger til foranstaltninger beregnet til at lette gennemførelsen af projekter af fælles interesse. Grupperne kan anmode om, at yderligere oplysninger fremsendes i overensstemmelse med stk. 4, 5 og 6, indkalde til møder med relevante parter og opfordre Kommissionen til at kontrollere de fremsendte oplysninger på stedet.

4. Senest den 31. marts i året efter det år, hvor et projekt af fælles interesse optages på EU-listen i henhold til artikel 3, fremsender projektiværksætterne en årsrapport for hvert projekt, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1 og 2, til den kompetente myndighed, der er omhandlet i artikel 8, og enten til Agenturet eller, hvis det drejer sig om projekter, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 3 og 4, til den respektive gruppe. Rapporten skal indeholde nærmere oplysninger om:

- a) fremskridtene for så vidt angår udvikling, bygning og ibrugtagning af projektet, navnlig med hensyn til tilladelses- og høringsprocedurer
- b) eventuelle forsinkelser i forhold til gennemførelsesplanen, årsagerne til disse forsinkelser og eventuelle andre vanskeligheder
- c) hvor det er relevant, en revideret plan for afhjælpning af forsinkelser.

5. Senest tre måneder efter modtagelsen af de i stk. 4 i denne artikel omhandlede årsrapporter, forelægger Agenturet grupperne en samlet rapport for projekterne af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1 og 2, hvori de nåede fremskridt evalueres, og hvori der, hvis det er hensigtsmæssigt, fremsættes anbefalinger til afhjælpning af opståede forsinkelser og vanskeligheder. Denne konsoliderede rapport omfatter i overensstemmelse med artikel 6, stk. 8 og 9, i forordning (EF) nr. 713/2009 også en evaluering af den konsekvente gennemførelse af de EU-dækkende netudviklingsplaner for de prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder.

6. De i artikel 8 omhandlede kompetente myndigheder aflægger hvert år beretning til de respektive grupper om fremskridt og, hvis det er relevant, forsinkelser i gennemførelsen af projekter af fælles interesse, som er placeret på deres respektive område, for så vidt angår tilladelsesprocesserne, og om årsagerne til disse forsinkelser.

7. Er ibrugtagningen af et projekt af fælles interesse forsinket i forhold til gennemførelsesplanen af andre end tungtvejende årsager, der ligger uden for projektiværksætterens kontrol:

- a) skal de nationale regulerende myndigheder, for så vidt de i artikel 22, stk. 7, litra a), b) eller c), i direktiv 2009/72/EF og 2009/73/EF omtalte bestemmelser finder anvendelse i henhold til den pågældende nationale ret, sikre, at investeringen gennemføres
- b) vælger projektiværksætteren, hvis foranstaltningerne truffet af de nationale regulerende myndigheder i henhold til litra a) ikke finder anvendelse, en tredjepart til at finansiere eller bygge hele eller dele af projektet. Projektiværksætteren skal gøre dette, inden forsinkelsen i forhold til datoen for ibrugtagningen i gennemførelsesplanen overstiger to år
- c) er der ikke valgt en tredjepart i henhold til litra b), kan medlemsstaten eller den nationale regulerende myndighed, hvis medlemsstaten har truffet bestemmelse herom, senest to måneder efter udløbet af fristen i litra b) udpege en tredjepart til at finansiere eller bygge projektet, som skal accepteres af projektiværksætteren
- d) hvis forsinkelsen i forhold til datoen for ibrugtagning i gennemførelsesplanen overstiger to år og to måneder, kan Kommissionen på de i aftalen fastsatte betingelser og i fuld samarbejde med de berørte medlemsstater, iværksætte en indkaldelse af forslag, som er åben for enhver tredjepart, der er i stand til at blive projektiværksætter, med det formål at færdiggøre projektet i henhold til en aftalt tidsplan
- e) hvor litra c) eller d) finder anvendelse, giver den systemoperatør, i hvis område investeringen er beliggende, de gennemførende operatører eller investorer eller tredjeparter alle de oplysninger, der er nødvendige for at realisere investeringen, tilslutter nye aktiver til transmissionsnettet og overordnet set gør sit bedste for at lette gennemførelsen af investeringen og befordre sikker, pålidelig og effektiv drift og vedligeholdelse af projektet af fælles interesse.

8. Et projekt af fælles interesse kan fjernes fra EU-listen i henhold til proceduren i artikel 3, stk. 4, hvis optagelsen på listen skete på grundlag af forkerte oplysninger, som var afgørende for optagelsen, eller hvis projektet ikke er i overensstemmelse med EU-retten.

9. Projekter, der ikke længere er opført på EU-listen, mister alle rettigheder og forpligtelser, der er knyttet til den status som projekt af fælles interesse, der følger af denne forordning.

Dog gælder, at et projekt, som ikke længere er opført på EU-listen, men for hvilken en ansøgning er blevet godtaget til undersøgelse af en kompetent myndighed, bibeholder de rettigheder og forpligtelser, der følger af kapitel III, undtagen i

tilfælde hvor projektet ikke længere er opført på EU-listen af de grunde, der er fastsat i stk. 8.

10. Denne artikel berører ikke eventuel finansiel støtte fra Unionen, der er ydet til et projekt af fælles interesse inden dets fjernelse fra EU-listen.

Artikel 6

EU-koordinatorer

1. Får et projekt af fælles interesse betydelige vanskeligheder med gennemførelsen, kan Kommissionen efter aftale med de pågældende medlemsstater udpege en EU-koordinator for en periode på op til et år, og denne periode kan forlænges to gange.

2. EU-koordinatoren har til opgave at:

- a) fremme projekter, for hvilke vedkommende er udpeget som EU-koordinator, og fremme den grænseoverskridende dialog mellem projektiværksætterne og alle berørte interesseparter
- b) bistå alle parter efter behov i forbindelse med høring af berørte interesseparter og fremskaffe de nødvendige tilladelser til projekter
- c) rådgive projektiværksætterne om finansiering af projektet, hvor det er relevant
- d) sikre, at de berørte medlemsstater sørger for passende støtte og strategisk ledelse i forbindelse med forberedelsen og gennemførelsen af projekterne
- e) forelægge Kommissionen en rapport hvert år og, hvor det er relevant, ved udløbet af sit mandat, om de fremskridt, der er gjort med projekterne, og om eventuelle vanskeligheder og hindringer, der sandsynligvis vil føre til en betydelig forsinkelse af ibrugtagningsdatoen for projekterne. Kommissionen fremsender rapporten til Europa-Parlamentet og de berørte grupper.

3. EU-koordinatoren vælges ud fra vedkommendes erfaringer med de særlige opgaver, koordinatoren pålægges i forbindelse med de pågældende projekter.

4. Afgørelsen om udpegelse af en EU-koordinator fastlægger de nærmere betingelser for udpegelsen, herunder dens varighed, de specifikke opgaver med tilhørende tidsfrister og hvilke metoder der skal anvendes. Koordineringsindsatsen skal stå i rimeligt forhold til projekternes kompleksitet og anslåede omkostninger.

5. De berørte medlemsstater samarbejder fuldt ud med EU-koordinatoren under dennes udførelse af de opgaver, der er nævnt i stk. 2 og 4.

KAPITEL III

**TILLADELSESPROCESSEN OG OFFENTLIGHEDENS
DELTAGELSE***Artikel 7***Prioriteret status for projekter af fælles interesse**

1. Vedtagelsen af EU-listen over projekter af fælles interesse fastslår med henblik på eventuelle beslutninger truffet under tilladelsesprocessen nødvendigheden af projekterne set i et energipolitisk perspektiv, uden at berøre projektets nøjagtige beliggenhed, rutelægning eller teknologi.

2. For at sikre en effektiv administrativ behandling af ansøgninger vedrørende projekter af fælles interesse sørger alle projektiværksættere og alle berørte myndigheder for, at disse sager gives den hurtigst mulige behandling, som er juridisk mulig.

3. I tilfælde, hvor en sådan status eksisterer i national ret, gives projekter af fælles interesse status som projekter af størst mulig national betydning og behandles som sådanne i tilladelsesprocessen og, hvis national ret tillader det, i den fysiske planlægning, herunder dem, der vedrører miljøvurdering, i det omfang og på den måde, det er fastsat i national ret for den pågældende type energiinfrastruktur.

4. Senest den 16. august 2013 udsteder Kommissionen en ikke-bindende vejledning til støtte for medlemsstaterne i deres indkredsning af tilstrækkelige lovgivnings- og ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger til effektivisering af miljøvurderingsprocedurerne og til at sikre en sammenhængende gennemførelse af miljøvurderingsprocedurerne som krævet i EU-retten for projekter af fælles interesse.

5. Medlemsstaterne vurderer under behørig hensyntagen til den i stk. 4 omhandlede vejledning, hvilke foranstaltninger til effektivisering af miljøvurderingsprocedurerne og til sikring af sammenhæng i gennemførelsen som er mulige, og underretter Kommissionen om resultaterne.

6. Senest ni måneder efter datoen for udstedelsen af vejledningen, jf. stk. 4, træffer medlemsstaterne de ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger, de har identificeret, jf. stk. 5.

7. Senest 24 måneder efter datoen for udstedelsen af vejledningen, jf. stk. 4, træffer medlemsstaterne de lovgivningsmæssige foranstaltninger, de har identificeret, jf. stk. 5. Disse foranstaltninger berører ikke de forpligtelser, der følger af EU-retten.

8. For så vidt angår de miljøvirkninger, der er omhandlet i artikel 6, stk. 4, i direktiv 92/43/EØF og artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60/EF, betragtes projekter af fælles interesse som værende i den offentlige interesse ud fra et energipolitisk synspunkt og kan anses for at være af væsentlig samfundsinteresse, forudsat at alle betingelserne i de nævnte direktiver er opfyldt.

Kræves der en udtalelse fra Kommissionen i henhold til direktiv 92/43/EØF, sikrer Kommissionen og den kompetente myndighed omhandlet i artikel 9 i denne forordning, at afgørelsen med hensyn til et projekts væsentlige samfundsinteresse træffes inden for den frist, der er fastsat i denne forordnings artikel 10, stk. 1.

*Artikel 8***Tilrettelæggelse af tilladelsesprocessen**

1. Senest den 16. november 2013 udpeger hver medlemsstat en national kompetent myndighed, der er ansvarlig for at lette og koordinere tilladelsesprocessen for projekter af fælles interesse.

2. Den kompetente myndigheds ansvar, jf. stk. 1, og/eller de opgaver, der er knyttet til myndigheden, kan uddelegeres eller udføres af en anden myndighed, enten pr. projekt af fælles interesse eller pr. kategori af projekt af fælles interesse, forudsat at:

- a) den kompetente myndighed underretter Kommissionen om uddelegeringen og at oplysningerne heri offentliggøres af enten den kompetente myndighed eller projektiværksætteren på det websted, der er omhandlet i artikel 9, stk. 7
- b) kun én myndighed er ansvarlig for hvert projekt af fælles interesse, fungerer som det eneste kontaktpunkt for projektiværksætteren i forløbet op til, at den samlede afgørelse for et givent projekt af fælles interesse træffes, og samordner fremlæggelsen af alle relevante dokumenter og oplysninger.

Med forbehold af de tidsfrister, der er fastsat i henhold til artikel 10, kan den kompetente myndighed bibeholde ansvaret for at fastsætte tidsfrister.

3. Den kompetente myndighed tager, uden at dette berører de relevante krav i henhold til international ret og EU-retten, skridt til at lette udstedelsen af den samlede afgørelse. Den samlede afgørelse udstedes inden for den frist, der er nævnt i artikel 10, stk. 1 og 2, og i henhold til en af følgende ordninger:

- a) Den integrerede ordning: Den samlede afgørelse træffes af den kompetente myndighed og er som resultatet af den lovpligtige tilladelsesproces den eneste retligt bindende afgørelse. Berøres andre myndigheder af projektet, kan de i overensstemmelse med national ret fremsætte deres holdninger som input til proceduren, og den kompetente myndighed tager hensyn til dem.
- b) Den koordinerede ordning: Den samlede afgørelse omfatter en række individuelle retligt bindende afgørelser fra flere berørte myndigheder, som samordnes af den kompetente myndighed. Den kompetente myndighed kan nedsætte en arbejdsgruppe, hvori alle de berørte myndigheder er repræsenterede, med henblik på at udarbejde en tidsplan for tilladelsesprocessen i henhold til artikel 10, stk. 4, litra b), og til at overvåge og samordne gennemførelsen heraf. Den kompetente myndighed skal i samråd med de øvrige berørte myndigheder, og i nødvendigt omfang i overensstemmelse med national ret, og uden at det tilsidesætter de i artikel 10 fastsatte tidsfrister, i hver individuel sag fastsætte en rimelig tidsfrist, inden for hvilken de individuelle afgørelser skal udstedes. Den kompetente myndighed kan træffe en individuel afgørelse på vegne af en anden berørt national myndighed, hvis en afgørelse fra den pågældende myndighed ikke foreligger inden for den fastsatte tidsfrist, og hvis forsinkelsen ikke er behørigt begrundet; eller den kompetente myndighed kan, såfremt der er fastsat bestemmelse herom i national ret, og i det omfang dette er i overensstemmelse med EU-retten, anlægge den betragtning, at en anden national myndighed enten har givet tilladelse til eller afslag på projektet, hvis afgørelsen fra denne myndighed ikke foreligger inden for tidsfristen. Er der fastsat bestemmelse herom i en medlemsstats nationale ret, kan den kompetente myndighed tilsidesætte en individuel afgørelse, der træffes af en anden berørt national myndighed, hvis den finder, at afgørelsen ikke er fyldestgørende begrundet ud fra den tilgrundliggende dokumentation, der forelægges af den pågældende nationale myndighed; den kompetente myndighed påser i forbindelse hermed, at de relevante krav i international ret og EU-retten overholdes, og begrundet behørigt sin afgørelse.
- c) Samarbejdsordning: den samlede afgørelse koordineres af den kompetente myndighed. Den kompetente myndighed skal i samråd med de øvrige berørte myndigheder, og, hvor det er relevant, i overensstemmelse med national ret, og uden at det berører de i artikel 10 fastsatte tidsfrister, i hver individuel sag fastsætte en rimelig tidsfrist, inden for hvilken de individuelle afgørelser skal udstedes. Myndigheden fører tilsyn med de berørte myndigheders overholdelse af tidsfristerne.

Forventes den berørte myndigheds individuelle afgørelse ikke truffet inden tidsfristens udløb, skal den pågældende myndighed straks underrette den kompetente myndighed og inkludere en begrundelse for forsinkelsen. Den kompetente myndighed fastsætter derefter en ny tidsfrist for, hvornår den individuelle afgørelse skal træffes, dog under overholdelse af de overordnede tidsfrister, der er fastsat i overensstemmelse med artikel 10.

I anerkendelse af de nationale særtræk ved planlægnings- og tilladelsesprocesserne kan medlemsstaterne vælge blandt de tre ordninger i første afsnit, litra a), b) og c), til at lette og samordne deres procedurer og skal vælge at gennemføre den mest virkningsfulde ordning. Vælger en medlemsstat samarbejdsordningen, skal den underrette Kommissionen om begrundelsen for sit valg. Kommissionen foretager en evaluering af virkningen af ordningerne i forbindelse med den rapport, der er omhandlet i artikel 17.

4. Medlemsstaterne kan anvende forskellige ordninger som fastsat i stk. 3 til onshore- og offshoreprojekter af fælles interesse.

5. Forudsætter et projekt af fælles interesse, at der træffes afgørelser i to eller flere medlemsstater, tager de respektive kompetente myndigheder alle nødvendige skridt for at sikre et effektivt samarbejde og indbyrdes koordinering, herunder hvad angår bestemmelserne i artikel 10, stk. 4. Medlemsstaterne bestræber sig på at etablere fælles procedurer, især med hensyn til vurderingen af virkningerne for miljøet.

Artikel 9

Gennemsigtighed og offentlighedens deltagelse

1. Senest den 16. maj 2014 skal medlemsstaten eller den kompetente myndighed, og hvor det er relevant i samarbejde med de andre berørte myndigheder, offentliggøre en håndbog om tilladelsesprocesserne for projekter af fælles interesse. Håndbogen ajourføres efter behov og offentliggøres. Håndbogen skal mindst omfatte de oplysninger, der er anført i bilag VI, punkt 1. Håndbogen er ikke juridisk bindende, men kan indeholde henvisning til eller uddrag af relevante juridiske bestemmelser.

2. Med forbehold af kravene i Århuskonventionen og Espoo-konventionen og relevant EU-ret, følger alle parter, der er involveret i tilladelsesprocessen, principperne for offentlighedens deltagelse i bilag VI, punkt 3.

3. Projektværksætteren skal inden for en vejledende periode på tre måneder efter påbegyndelsen af tilladelsesprocessen i henhold til artikel 10, stk. 1, litra a), udarbejde og forelægge et koncept for offentlighedens deltagelse for den kompetente myndighed efter det forløb, der er skitseret i den i stk. 1 omhandlede håndbog, og i overensstemmelse med de retningslinjer, der er opstillet i bilag VI. Den kompetente myndighed anmoder om ændringer eller godkender konceptet for offentlighedens deltagelse inden for tre måneder; i forbindelse hermed tager den kompetente myndighed enhver form for offentlig deltagelse og høring, som fandt sted forud for indledningen på tilladelsesprocessen, i betragtning af det omfang, denne offentlige deltagelse og høring opfylder kravene i nærværende artikel.

I tilfælde af, at projektiværksætteren agter at foretage væsentlige ændringer af et godkendt koncept, underretter vedkommende den kompetente myndighed herom. Den kompetente myndighed kan i så fald anmode om modifikation.

4. Der gennemføres mindst én offentlig høring tilrettelagt af projektiværksætteren eller, hvis dette er fastsat i national ret, af den kompetente myndighed, før den endelige og fuldstændige ansøgning indgives til den kompetente myndighed, jf. artikel 10, stk. 1, litra a). Dette berører ikke en offentlig høring, som skal gennemføres efter indgivelsen af ansøgningen om tilladelse, jf. artikel 6, stk. 2, i direktiv 2011/92/EU. Den offentlige høring har til formål at informere de interesseparter, der er omhandlet i bilag VI, punkt 3, litra a), om projektet på et tidligt tidspunkt og bidrage til at fastslå den bedst egnede placering eller linjeføring og de relevante spørgsmål, der skal behandles i ansøgningen. Mindstekravene gældende for denne offentlige høring er præciseret i bilag VI, punkt 5.

Projektiværksætteren udarbejder en rapport, som sammenfatter resultaterne af aktiviteter i forbindelse med offentlighedens deltagelse forud for indgivelsen af ansøgningen, herunder de aktiviteter der fandt sted inden indledningen af tilladelsesprocessen. Projektiværksætteren indgiver rapporten sammen med ansøgningen til den kompetente myndighed. Der tages behørigt hensyn til disse resultater i den samlede afgørelse.

5. For projekter, der passerer to eller flere medlemsstaters grænser, afholdes de offentlige høringer i henhold til stk. 4 i hver berørt medlemsstat inden for en periode på to måneder fra den dato, hvor den første offentlige høring begyndte.

6. For projekter, der sandsynligvis har betydelige negative grænseoverskridende virkninger i en eller flere tilstødende medlemsstater, og for hvilke artikel 7 i direktiv 2011/92/EU og Espookonventionen finder anvendelse, stilles de relevante oplysninger til rådighed for den kompetente myndighed i de tilstødende medlemsstater. Den kompetente myndighed i de tilstødende medlemsstater meddeler, hvis hensigtsmæssigt i forbindelse med anmeldelsesprocessen, om den eller en anden berørt myndighed ønsker at deltage i de relevante offentlige høringsprocedurer.

7. Projektiværksætteren eller, hvis det er fastsat i national ret, den kompetente myndighed opretter og ajourfører regelmæssigt et websted med relevante oplysninger om projektet af fælles interesse, og dette websted skal være knyttet til Kommissionens websted og opfylde kravene i bilag VI, punkt 6. Kommercielt følsomme oplysninger skal behandles fortroligt.

Projektiværksættere skal desuden offentliggøre relevante oplysninger via andre passende informationskanaler, som offentligheden har fri adgang til.

Artikel 10

Varighed og gennemførelse af tilladelsesprocessen

1. Tilladelsesprocessen opdeles i to procedurer:

- a) Proceduren før indgivelse af ansøgningen finder sted inden for en vejledende periode på to år og dækker perioden mellem datoen for starten af tilladelsesprocessen og datoen for den kompetente myndigheds accept af den indsendte ansøgning.

Denne procedure omfatter udarbejdelse af miljørapporter, som skal udarbejdes af projektiværksætterne.

Med henblik på at fastlægge startdatoen for tilladelsesprocessen anmelder projektiværksætterne skriftligt projektet til den kompetente myndighed i de berørte medlemsstater og medsender en rimeligt detaljeret beskrivelse af projektet. Senest tre måneder efter modtagelsen af denne anmeldelse skal den kompetente myndighed, eventuelt på vegne af andre berørte myndigheder, skriftligt anerkende eller, hvis den mener, at projektet ikke er modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessen, skriftligt give afslag på anmeldelsen. I tilfælde af afslag skal den kompetente myndighed begrunde sin afgørelse, herunder på vegne af andre berørte myndigheder. Datoen for underskrift af den kompetente myndigheds anerkendelse af anmeldelsen gælder som startdatoen for tilladelsesprocessen. Er to eller flere medlemsstater involveret, er det datoen for den kompetente myndigheds accept af den sidste anmeldelse, der gælder som startdatoen for tilladelsesprocessen.

- b) Den lovpligtige tilladelsesproces, som ikke må vare længere end et år og seks måneder, dækker perioden fra datoen for accept af den indsendte ansøgning og indtil den kompetente myndighed træffer en samlet afgørelse. Medlemsstaterne kan vælge en kortere frist, hvis det anses for hensigtsmæssigt.

2. Den kombinerede varighed af de to procedurer i stk. 1 må ikke overstige tre år og seks måneder. Finder den kompetente myndighed imidlertid, at den ene eller begge de to procedurer i tilladelsesprocessen ikke vil blive færdiggjort inden fristens udløb, jf. stk. 1, kan den inden udløbet og fra sag til sag beslutte at forlænge den ene eller begge frister med maksimalt ni måneder for det kombinerede forløb af begge procedurer.

I så fald underretter den kompetente myndighed den berørte gruppe og forelægger gruppen de foranstaltninger, der er truffet eller skal træffes med henblik på at færdiggøre tilladelsesprocessen med mindst mulig forsinkelse. Gruppen kan anmode den kompetente myndighed om regelmæssigt at aflægge rapport om de fremskridt, der er gjort i denne henseende.

3. I medlemsstater, hvor fastlæggelsen af en rute eller beliggenhed, der udelukkende foretages med henblik på et planlagt projekt, herunder planlægningen af specifikke korridorer for netinfrastruktur, ikke kan inkluderes i den proces, der fører frem til den samlede afgørelse, skal den tilsvarende afgørelse træffes inden for en separat periode på seks måneder med begyndelse fra datoen for iværksætterens indgivelse af den endelige og fuldstændige ansøgningsdokumentation.

I så fald forkortes den i stk. 2 omhandlede forlængelsesperiode til seks måneder, herunder for den procedure, der henvises til i dette stykke.

4. Proceduren før indgivelse af ansøgningen omfatter følgende trin:

- a) Ved kvittering for anmeldelsen, jf. stk. 1, litra a), fastlægger den kompetente myndighed i nært samarbejde med de øvrige berørte myndigheder, og i hensigtsmæssigt omfang på grundlag af et forslag fra projektiværksætteren, omfanget af den dokumentation og detaljeringsgraden af de oplysninger, som projektiværksætteren skal indgive som en del af ansøgningen med henblik på en samlet afgørelse. Tjeklisten i bilag VI, punkt 1, litra e), danner grundlaget herfor.
- b) Den kompetente myndighed udarbejder i nært samarbejde med projektiværksætteren og andre berørte myndigheder og under hensyntagen til resultaterne af de aktiviteter, der gennemføres i medfør af litra a), en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen, i overensstemmelse med retningslinjerne i bilag VI, punkt 2.

For projekter, som passerer grænsen mellem to eller flere medlemsstater, skal de kompetente myndigheder i de berørte medlemsstater udarbejde en fælles tidsplan, hvori de bestræber sig på at sammenpasse deres tidsplaner.

- c) Ved modtagelse af sagsakterne til ansøgningsudkastet fremsætter den kompetente myndighed om nødvendigt og eventuelt på vegne af andre berørte myndigheder yderligere anmodninger til projektiværksætteren om at indsende manglende oplysninger, idet disse kun må vedrøre de punkter, der er omhandlet i litra a). Inden tre måneder efter fremsendelsen af de manglende oplysninger skal den kompetente myndighed skriftligt acceptere behandlingen af ansøgningen. Anmodninger om yderligere oplysninger kan kun fremsættes, hvis de er begrundede i nye omstændigheder.

5. Projektiværksætteren sørger for ansøgningens fuldstændighed og fyldestgørende kvalitet og indhenter den kompetente myndigheds udtalelse om dette så tidligt som muligt i perioden inden indgivelse af ansøgningen. Projektiværksætteren

samarbejder fuldt ud med den kompetente myndighed med sigte på at overholde frister og den detaljerede tidsplan, jf. stk. 4, litra b).

6. De i denne artikel fastsatte frister berører ikke de forpligtelser, der følger af international ret og EU-retten, og heller ikke de administrative appelprocedurer og retslige afhjælpningsmuligheder ved domstole.

KAPITEL IV

REGULERING

Artikel 11

Cost-benefit-analyser for energisystemet som helhed

1. Senest den 16. november 2013 offentliggør og forelægger ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas medlemsstaterne, Kommissionen og Agenturet deres respektive metoder, herunder vedrørende net- og markedsmodeller, for en harmoniseret cost-benefit-analyse af energisystemet som helhed på EU-plan af projekter af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1, litra a)-d), og punkt 2. Disse metoder anvendes til udarbejdelsen af hver efterfølgende ti-årige netudviklingsplan, der udarbejdes af ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas i henhold til artikel 8 i henholdsvis forordning (EF) nr. 714/2009 og (EF) nr. 715/2009. Metoderne udarbejdes i overensstemmelse med principperne i bilag V og skal stemme overens med de regler og indikatorer, der er opstillet i bilag IV.

Inden de fremsender deres respektive metoder, skal ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas gennemføre en omfattende høringsproces, der som minimum inddrager de organisationer, som repræsenterer alle relevante interesseparter — og, hvis det skønnes hensigtsmæssigt, interesseparterne selv — nationale regulerende myndigheder og andre nationale myndigheder.

2. Inden tre måneder efter datoen for modtagelse af metoderne forelægger Agenturet medlemsstaterne og Kommissionen en udtalelse om metoderne og offentliggør den.

3. Inden tre måneder efter modtagelsen af Agenturets udtalelse afgiver Kommissionen og eventuelt medlemsstaterne en udtalelse om metoderne. Udtalelserne forelægges ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas.

4. Inden tre måneder efter datoen for modtagelsen af den sidste udtalelse, der forelægges i henhold til stk. 3, tilpasser ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas deres metoder under behørig hensyntagen til de modtagne udtalelser fra medlemsstaterne, Kommissionens udtalelse og Agenturets udtalelse, og sender dem til Kommissionen til godkendelse.

5. Inden to uger efter Kommissionens godkendelse offentliggør ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas deres respektive metoder på deres websteder. De fremsender de tilhørende inputdatasæt, som defineret i bilag V, punkt 1, og andre relevante net-, laststrøms- og markedsdata i en tilstrækkelig nøjagtig form i henhold til national ret og relevante aftaler om fortrolighed til Kommissionen og Agenturet på disses anmodning. Dataene skal være gyldige på datoen for anmodningen. Kommissionen og Agenturet påser, at de selv og enhver part, der udfører et analytisk arbejde for dem på grundlag af disse data, behandler dataene fortroligt.

6. Metoderne ajourføres og forbedres jævnligt i overensstemmelse med stk. 1-5. Agenturet kan på eget initiativ eller på behørigt begrundet anmodning fra nationale regulerende myndigheder eller interessehavere anmode om sådanne ajourføringer og forbedringer med behørig begrundelse og rimelig tidsfrist, efter formelt at have hørt de organisationer, der repræsenterer alle relevante interesseparter, og Kommissionen. Agenturet offentliggør de anmodninger fra nationale regulerende myndigheder eller interessehavere og alle de relevante ikke-kommercielle, følsomme dokumenter, der foranlediger en anmodning fra Agenturet om en opdatering eller forbedring.

7. De nationale regulerende myndigheder, som samarbejder inden for Agenturets rammer, opstiller senest den 16. maj 2015 et sæt indikatorer og tilhørende referenceværdier til sammenligning af investeringsomkostninger pr. enhed for sammenlignelige projekter under de infrastruktur kategorier, der indgår i bilag II, punkt 1 og 2. Disse referenceværdier kan anvendes af ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas til de cost-benefit-analyser, der foretages for de efterfølgende ti-årige netudviklingsplaner.

8. Senest den 31. december 2016 forelægger ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas i fællesskab Kommissionen og Agenturet en sammenhængende og tværgående netmodel for el- og gasmarkeder, som både omfatter el- og gastransmissionsinfrastruktur såvel som oplagring og LNG-anlæg, og som dækker de udpegede prioriterede energiinfrastrukturkorridorer og -områder og er udarbejdet i overensstemmelse med principperne i bilag V. Efter Kommissionens godkendelse af denne model i henhold til proceduren i stk. 2 til 4, inkluderes modellen i metoderne.

Artikel 12

Fremme af investeringer med grænseoverskridende virkninger

1. De effektivt afholdte investeringsomkostninger, der ekskluderer vedligeholdelsesomkostninger, i forbindelse med et projekt af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1, litra a), b) og d), samt punkt 2, afholdes af de relevante TSO'er eller af transmissionsinfrastrukturens projektiværksættere

i de medlemsstater, som projektet giver en positiv nettovirkning og betales af netbrugerne gennem tariffene for netadgang i disse medlemsstater, for så vidt de ikke er dækket af overbelastningsafgifter eller øvrige afgifter.

2. For et projekt af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1, litra a), b) og d), samt punkt 2, finder stk. 1 kun anvendelse, hvis mindst én projektiværksætter anmoder de relevante nationale myndigheder om at anvende denne artikel for alle eller dele af projektets omkostninger. For projekter af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 2, finder stk. 1 kun anvendelse, hvis der allerede er foretaget en vurdering af markedsefterspørgslen, som viser, at effektivt afholdte investeringsomkostninger ikke kan forventes dækket gennem tariffene.

Har projektet flere projektiværksættere, anmoder den relevante nationale regulerende myndighed straks alle projektiværksættere om at indsende den fælles investeringsanmodning i henhold til stk. 3.

3. For et projekt af fælles interesse, som stk. 1 finder anvendelse på, holder projektiværksætterne alle berørte nationale regulerende myndigheder regelmæssigt underrettet, mindst én gang om året og indtil projektet er taget i brug, om projektets forløb og fastlæggelsen af de dermed forbundne omkostninger og virkninger.

Så snart et sådant projekt har nået en tilstrækkelig modenhedsgrad, indsender projektiværksætterne efter at have hørt TSO'erne fra de medlemsstater, som projektet giver en betydelig positiv nettovirkning, en investeringsanmodning. Denne investeringsanmodning omfatter en anmodning om en grænseoverskridende omkostningsfordeling og skal forelægges alle berørte nationale regulerende myndigheder, ledsaget af følgende:

- a) en projektspecifik cost-benefit-analyse, der er i overensstemmelse med de metoder, der er udarbejdet i henhold til artikel 11, og som tager fordele uden for den pågældende medlemsstat med i betragtning
- b) en forretningsplan, som evaluerer projektets finansielle bæredygtighed, herunder den valgte finansieringsløsning, og, for et projekt af fælles interesse omfattet af kategorien i bilag II, punkt 2, resultaterne af en markedsanalyse, og
- c) hvis projektiværksætterne er enige, et begrundet forslag til en grænseoverskridende omkostningsfordeling.

Er der flere projektiværksættere, som fremmer et projekt, indgives deres investeringsanmodning i fællesskab.

For projekter, der er opført på den første EU-liste, skal projektiværksætterne indgive deres investeringsanmodning senest den 31. oktober 2013.

De nationale regulerende myndigheder fremsender straks efter modtagelsen en kopi af hver investeringsanmodning til Agenturet til orientering.

De nationale regulerende myndigheder og Agenturet behandler kommercielt følsomme oplysninger fortroligt.

4. Inden seks måneder efter den dato, på hvilken den sidste investeringsanmodning blev modtaget af de berørte regulerende myndigheder, træffer de nationale regulerende myndigheder efter høring af projektiværksætterne en koordineret afgørelse om fordelingen af de investeringsomkostninger, der skal afholdes af hver systemoperatør for projektet, og om indregningen heraf i tarifferne. De nationale regulerende myndigheder kan beslutte kun at fordele en del af omkostningerne, eller de kan beslutte at fordele omkostningerne mellem en pakke bestående af flere projekter af fælles interesse.

Når de nationale regulerende myndigheder fordeler omkostninger, tager de hensyn til følgende faktiske eller skønnede:

— overbelastningsafgifter eller øvrige afgifter

— indtægter, der stammer fra den kompensationsordning mellem TSO'erne, der er fastsat i artikel 13 i forordning (EF) nr. 714/2009.

Ved afgørelsen om grænseoverskridende omkostningsfordeling tages der hensyn til de økonomiske, sociale og miljømæssige omkostninger og fordele ved projekterne i de berørte medlemsstater og eventuelle behov for finansiel støtte.

Ved afgørelsen om grænseoverskridende omkostningsfordeling søger de relevante nationale regulerende myndigheder i samråd med de berørte TSO'er at opnå en fælles overenskomst, der er baseret på, men ikke begrænset til de i stk. 3, litra a) og b) specificerede oplysninger.

Begrænser et projekt af fælles interesse negative eksternaliteter såsom »loop flows«, og dette projekt af fælles interesse gennemføres i den medlemsstat, hvor den negative eksternalitet har sin oprindelse, betragtes en sådan begrænsning ikke som en

grænseoverskridende fordel og danner derfor ikke grundlag for at fordele omkostninger til TSO'en i de medlemsstater, der er berørt af disse negative eksternaliteter.

5. De nationale regulerende myndigheder skal, på basis af den i stk. 4 i denne artikel omtalte grænseoverskridende omkostningsfordeling tage hensyn til de faktiske omkostninger, som en TSO eller andre projektiværksættere påføres som følge af investeringerne, når den fastsætter eller godkender tariffer i overensstemmelse med artikel 37, stk. 1, litra a), i direktiv 2009/72/EF og artikel 41, stk. 1, litra a), i direktiv 2009/73/EF, i det omfang disse omkostninger svarer til omkostningerne hos en effektiv og strukturelt sammenlignelig operatør.

De nationale regulerende myndigheder meddeler straks Agenturet afgørelsen om omkostningsfordeling sammen med alle relevante oplysninger vedrørende afgørelsen. Oplysningerne skal navnlig omfatte en detaljeret redegørelse for, på hvilket grundlag omkostningerne blev fordelt mellem medlemsstaterne, herunder f.eks.:

- a) en evaluering af de identificerede virkninger, herunder vedrørende nettatariffer, for hver af de berørte medlemsstater
- b) en evaluering af den forretningsplan, der er omhandlet i stk. 3, litra b)
- c) regionale eller EU-dækkende positive eksternaliteter, som projektet vil medføre
- d) resultatet af høringen af de berørte projektiværksættere.

Omkostningsfordelingsafgørelsen offentliggøres.

6. De berørte nationale regulerende myndigheder underretter straks Agenturet, hvis de ikke er nået til enighed om investeringsanmodningen inden seks måneder efter den dato, hvor anmodningen blev modtaget af den sidste af de berørte nationale regulerende myndigheder.

I dette tilfælde eller efter fælles anmodning fra de pågældende nationale regulerende myndigheder er det Agenturet, som inden tre måneder regnet fra datoen for forelæggelsen for Agenturet, træffer afgørelsen om investeringsanmodningen, herunder også den grænseoverskridende omkostningsfordeling, der er omhandlet i stk. 3, samt den måde, hvorpå investeringsomkostningerne skal afspejles i tarifferne.

Agenturet skal, inden det træffer en sådan afgørelse, rådføre sig med de berørte nationale regulerende myndigheder og projektiværksætterne. Den i andet afsnit omhandlede periode på tre måneder kan forlænges med yderligere to måneder, hvis Agenturet ønsker at indhente supplerende oplysninger. Denne efterfølgende periode løber fra dagen efter modtagelsen af de fuldstændige oplysninger.

Omkostningsfordelingsafgørelsen offentliggøres. Artikel 19 og 20 i forordning (EF) nr. 713/2009 finder anvendelse.

7. Agenturet fremsender straks en kopi af alle omkostningsfordelingsafgørelser sammen med alle relevante oplysninger vedrørende hver enkelt afgørelse til Kommissionen. Oplysningerne kan fremsendes i sammenfattet form. Kommissionen behandler forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt.

8. Denne omkostningsfordelingsafgørelse berører ikke TSO'ers ret til at anvende og nationale regulerende myndigheders ret til at godkende afgifter for netadgang i overensstemmelse med artikel 32 i direktiv 2009/72/EF og direktiv 2009/73/EF, artikel 14 i forordning (EF) nr. 714/2009 og artikel 13 i forordning (EF) nr. 715/2009.

9. Denne artikel finder ikke anvendelse på projekter af fælles interesse, der har fået:

- a) en undtagelse fra artikel 32, 33, 34 og artikel 41, stk. 6, 8 og 10, i direktiv 2009/73/EF i henhold til artikel 36 i direktiv 2009/73/EF
- b) en undtagelse fra artikel 16, stk. 6, i forordning (EF) nr. 714/2009 eller en undtagelse fra artikel 32 og artikel 37, stk. 6 og 10, i direktiv 2009/72/EF, i henhold til artikel 17 i forordning (EF) nr. 714/2009
- c) en undtagelse i henhold til artikel 22 i direktiv 2003/55/EF ⁽¹⁾, eller
- d) en undtagelse i henhold til artikel 7 i forordning (EF) nr. 1228/2003 ⁽²⁾.

Artikel 13

Incitament

1. Pådrager en projektiværksætter sig større risici i forbindelse med udvikling, konstruktion, drift eller vedligeholdelse af

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas (EUT L 176 af 15.7.2003, s. 57).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling (EUT L 176 af 15.7.2003, s. 1).

et projekt af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1, litra a), b) og d), og punkt 2, i forhold til de risici, som normalt forekommer i forbindelse med et sammenligneligt infrastrukturprojekt, sikrer medlemsstaterne og de nationale regulerende myndigheder, at der gives passende incitament i forbindelse med projektet i overensstemmelse med artikel 37, stk. 8, i direktiv 2009/72/EF, artikel 41, stk. 8, i direktiv 2009/73/EF, artikel 14 i forordning (EF) nr. 714/2009 og artikel 13 i forordning (EF) nr. 715/2009.

Første afsnit finder ikke anvendelse, hvis projektet af fælles interesse har fået:

- a) en undtagelse fra artikel 32, 33, 34 og artikel 41, stk. 6, 8 og 10, i direktiv 2009/73/EF i henhold til artikel 36 i direktiv 2009/73/EF
- b) en undtagelse fra artikel 16, stk. 6, i forordning (EF) nr. 714/2009 eller en undtagelse fra artikel 32 og artikel 37, stk. 6 og 10, i direktiv 2009/72/EF, i henhold til artikel 17 i forordning (EF) nr. 714/2009
- c) en undtagelse i henhold til artikel 22 i direktiv 2003/55/EF, eller
- d) en undtagelse i henhold til artikel 7 i forordning (EF) nr. 1228/2003.

2. Ved den nationale regulerende myndigheds afgørelse om at yde de i stk. 1 omhandlede incitament tages der hensyn til resultaterne af cost-benefit-analysen på grundlag af de metoder, der er udarbejdet i henhold til artikel 11, og navnlig projektets positive eksternaliteter på regionalt niveau eller EU-niveau. De nationale regulerende myndigheder skal desuden analysere de særlige risici, som projektiværksætterne pådrager sig, de iværksatte risikobegrænsende foranstaltninger og begrundelsen for denne risikoprofil i lyset af projektets positive nettovirkning, når det sammenlignes med mindre risikofyldte alternativer. Støtteberettigede risici omfatter navnlig risici knyttet til nye transmissionsteknologier, både på land og offshore, risici vedrørende underdækning af omkostninger og udviklingsrisici.

3. Det incitament, der tildeles ved afgørelsen, tager hensyn til risikoens specifikke karakter og kan bl.a. omfatte:

- a) reglerne for foregribende investeringer, eller
- b) reglerne for anerkendelse af effektivt afholdte omkostninger, der påløber før projektets ibrugtagning, eller

c) reglerne om at give yderligere forrentning af den investerede kapital til projektet, eller

d) enhver anden foranstaltning, der anses for nødvendig og hensigtsmæssig.

4. Senest den 31. juli 2013 forelægger hver national regulerende myndighed, hvor de er tilgængelige, Agenturet sine metoder og de kriterier, der er anvendt ved evalueringen af investeringer i el- og gasinfrastrukturprojekter og de større risici i forbindelse med dem.

5. Senest den 31. december 2013 bistår Agenturet under behørig hensyntagen til de oplysninger, der er modtaget i henhold til stk. 4 i nærværende artikel, med at udveksle god praksis og fremsætter henstillinger i overensstemmelse med artikel 7, stk. 2, i forordning (EF) nr. 713/2009 vedrørende:

a) de i stk. 1 omhandlede incitamenter på grundlag af en benchmarking af de nationale regulerende myndigheders bedste praksis

b) fælles metoder til at vurdere de større risici i forbindelse med investeringer i el- og gasinfrastrukturprojekter.

6. Senest den 31. marts 2014 offentliggør hver national regulerende myndighed sine metoder og de kriterier, der er anvendt ved evalueringen af investeringer i el- og gasinfrastrukturprojekter og de større risici i forbindelse med dem.

7. Såfremt de i stk. 5 og 6 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre rettidig gennemførelse af projekter af fælles interesse, kan Kommissionen udstede retningslinjer vedrørende de i denne artikel omtalte incitamenter.

KAPITEL V

FINANSIERING

Artikel 14

Projekter, som er berettiget til finansiel støtte fra Unionen

1. Projekter af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1, 2 og 4, kan modtage finansiel støtte fra Unionen i form af tilskud til undersøgelser og finansielle instrumenter.

2. Projekter af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1, litra a)-d), og punkt 2, undtagen el-oplagringsprojekter i form af pumpekraft (vand), er også berettiget til

finansiel støtte fra Unionen i form af tilskud til anlægsarbejder, hvis de opfylder samtlige følgende kriterier:

a) den projektspecifikke cost-benefit-analyse i henhold til artikel 12, stk. 3, litra a), dokumenterer tilstedeværelsen af betydelige positive eksternaliteter såsom forsyningssikkerhed, solidaritet eller innovation

b) projektet har modtaget en afgørelse om grænseoverskridende omkostningsfordeling i henhold til artikel 12; eller for projekter af fælles interesse, der er omfattet af kategorien i bilag II, punkt 1, litra c), og som derfor ikke modtager en afgørelse om grænseoverskridende omkostningsfordeling, skal projektet have til formål at tilvejebringe tjenester på tværs af grænserne, teknologisk innovation og sikkerhed i netdriften på tværs af grænserne

c) projektet ikke er kommercielt levedygtigt ifølge forretningsplanen og andre vurderinger, som navnlig er foretaget af mulige investorer eller kreditorer eller af den nationale regulerende myndighed. Der tages hensyn til afgørelsen om incitamenter og dens begrundelse, jf. artikel 13, stk. 2, ved vurderingen af projektets kommercielle bæredygtighed.

3. Projekter af fælles interesse, der gennemføres efter proceduren i artikel 5, stk. 7, litra d), er også berettiget til finansiel støtte fra Unionen i form af tilskud til anlægsarbejder, hvis de opfylder kriterierne i stk. 2 i nærværende artikel.

4. Projekter af fælles interesse, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1, litra e), og punkt 4, er også berettiget til finansiel støtte fra Unionen i form af tilskud til anlægsarbejder, hvis de berørte projektiværksættere klart kan påvise projekternes positive eksternaliteter og deres manglende kommercielle bæredygtighed i henhold til forretningsplanen og andre vurderinger, som navnlig er foretaget af mulige investorer eller kreditorer eller i givet fald af den nationale regulerende myndighed.

Artikel 15

Veiledning vedrørende kriterier for tildeling af finansiel støtte fra Unionen

De i artikel 4, stk. 2, anførte specifikke kriterier og de i artikel 4, stk. 4, anførte parametre fungerer også som målsætninger i forbindelse med fastsættelsen af kriterier for tildeling af finansiel støtte fra Unionen i den relevante forordning om en Connecting Europe-facilitet.

Artikel 16

Udøvelse af delegationen

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 3, tillægges Kommissionen for en periode på fire år fra den 15. maj 2013. Kommissionen udarbejder en rapport vedrørende delegationen af beføjelser senest ni måneder inden udløbet af fireårsperioden. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.

3. Den i artikel 3 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidig Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

5. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 3 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

KAPITEL VI

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 17

Rapportering og evaluering

Senest i 2017 offentliggør Kommissionen en rapport om gennemførelsen af projekter af fælles interesse og forelægger den for Europa-Parlamentet og Rådet. Denne rapport skal indeholde en evaluering af:

- a) de fremskridt, der er gjort med planlægning, udvikling, konstruktion og ibrugtagning af projekter af fælles interesse, som er udvalgt i henhold til artikel 3, og, hvis det er relevant, forsinkelser i gennemførelsen og andre opståede vanskeligheder
- b) forpligtede og udbetalte EU-midler til projekter af fælles interesse sammenlignet med den samlede værdi af de støttede projekter af fælles interesse
- c) for så vidt angår el- og gassektoren: udviklingen af niveauet for sammenkobling mellem medlemsstaterne, den tilhørende udvikling i energipriserne og antallet af netsystemsvigt, deres årsager og de dermed forbundne økonomiske omkostninger

d) tilladelsesprocessen og offentlighedens deltagelse, navnlig:

- i) den gennemsnitlige og maksimale samlede varighed af tilladelsesprocesser for projekter af fælles interesse, herunder varigheden af hver fase af proceduren før indgivelsen af tilladelsen, sammenlignet med fristerne ifølge de første større milepæle, jf. artikel 10, stk. 4
- ii) niveauet af modstand mod projekter af fælles interesse (navnlig antal skriftlige indsigelser under den offentlige høring, antal retssager)
- iii) en oversigt over bedste og innovativ praksis med hensyn til involvering af interessenter samt begrænsning af miljøpåvirkningen under tilladelsesprocesser og gennemførelse af projekter
- iv) effektiviteten af de i artikel 8, stk. 3, omtalte ordninger med hensyn til overholdelse af tidsfristerne i artikel 10

e) regulering, navnlig:

- i) antal projekter af fælles interesse, som har fået en afgørelse om grænseoverskridende omkostningsfordeling i henhold til artikel 12
- ii) antal og type projekter af fælles interesse, der har modtaget særlige incitamenter i henhold til artikel 13

f) denne forordnings effektivitet med hensyn til at bidrage til målene for markedsintegration senest i 2014 og 2015, til klima- og energimålene for 2020, og på længere sigt til overgangen til en lavemissionsøkonomi senest i 2050.

Artikel 18

Information og offentlighed

Kommissionen opretter senest seks måneder efter datoen for vedtagelse af den første EU-liste en gennemsigtighedsplatform for infrastruktur, som er let tilgængelig for offentligheden, herunder via internettet. Platformen skal indeholde følgende oplysninger:

- a) generelle, ajourførte oplysninger, herunder geografiske oplysninger for hvert projekt af fælles interesse
- b) den i artikel 5, stk. 1, omtalte gennemførelsesplan for hvert projekt af fælles interesse

- c) de vigtigste resultater af den cost-benefit-analyse, der udarbejdes på grundlag af de metoder, der er udarbejdet i henhold til artikel 11, for de berørte projekter af fælles interesse, undtagen kommercielt følsomme oplysninger

Artikel 21

Ændringer til forordning (EF) nr. 714/2009

I forordning (EF) nr. 714/2009 foretages følgende ændringer:

- d) EU-listen

- 1) I artikel 8 foretages følgende ændringer:

- e) de midler, som er tildelt og udbetalt af Unionen til hvert enkelt projekt af fælles interesse.

- a) Stk. 3, litra a), affattes således:

- »a) fælles redskaber til driften af nettet for at sikre koordinering af nettets drift under normale forhold og i nødsituationer, herunder en fælles klassificeringsskala for forstyrrelser, og forskningsplaner. Disse redskaber skal bl.a. specificere:

- i) nyttig information om forbedring af den operationelle koordination, herunder passende information for den kommende dag, intradaglig information og realtidsinformation, samt den optimale hyppighed for indsamling og overførsel af sådan information

- ii) den teknologiske platform for udveksling af information i realtid og i givet fald de teknologiske platforme for indsamling, behandling og overførsel af de andre oplysninger, der er omtalt i nr. i), samt for gennemførelse af procedurer, der kan forøge den operationelle koordination mellem transmissionssystemoperatører med henblik på at opnå, at denne koordination kan blive EU-dækkende

- iii) hvordan transmissionssystemoperatører kan stille den operationelle information til rådighed for andre transmissionssystemoperatører eller for enhver enhed med behørigt mandat til at støtte dem med henblik på at opnå operationel koordination, og for agenturet; og

- iv) at transmissionssystemoperatører udpeger et kontaktpunkt, der er ansvarligt for besvarelse af forespørgsler fra andre transmissionssystemoperatører eller enhver enhed med behørigt mandat som anført i nr. iii) eller fra agenturet vedrørende sådan information.

Artikel 19

Overgangsbestemmelser

Denne forordning berører ikke udstedelse, opretholdelse eller ændring af den finansielle støtte, der ydes af Kommissionen på grundlag af indkaldelser af forslag, der er iværksat i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 680/2007 af 20. juni 2007 om generelle regler for Fællesskabets finansielle støtte inden for de transeuropæiske transport- og energinet ⁽¹⁾ til projekter opført i bilag I og III til beslutning nr. 1364/2006/EF, eller i lyset af de mål, der er baseret på de relevante udgiftskategorier for TEN-E, som defineret i Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 af 11. juli 2006 om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden ⁽²⁾.

Bestemmelserne i kapitel III finder ikke anvendelse på projekter af fælles interesse i tilladelsesprocessen, for hvilke en projekti-værksætter har indgivet en ansøgning inden den 16. november 2013.

Artikel 20

Ændringer til forordning (EF) nr. 713/2009

I forordning (EF) nr. 713/2009 affattes artikel 22, stk. 1, således:

»1. Der betales gebyrer til agenturet for anmodninger om indrømmelser af undtagelser i henhold til artikel 9, stk. 1, og for afgørelser om grænseoverskridende omkostningsfordeling, der er truffet af agenturet i henhold til artikel 12 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 347/2013 af 17. april 2013 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur (*).

(*) EUT L 115 af 25.4.2013, s. 39.»

⁽¹⁾ EUT L 162 af 22.6.2007, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 210 af 31.7.2006, s. 25.

ENTSO'en for elektricitet forelægger de vedtagne specifikationer vedrørende ovennævnte nr. i)-iv) for agenturet og Kommissionen senest den 16. maj 2015.

Senest 12 måneder efter vedtagelse af specifikationerne afgiver agenturet en udtalelse, hvori det vurderer, om de i tilstrækkelig grad bidrager til at fremme den grænseoverskridende handel og til at sikre optimal forvaltning, koordineret drift, effektiv anvendelse og forsvarlig teknisk udvikling af det europæiske elektricitetstransmissionsnet.«

b) Stk. 10, andet afsnit, litra a), affattes således:

- »a) bygge på nationale investeringsplaner, der tager hensyn til regionale investeringsplaner, jf. artikel 12, stk. 1, og, hvor det er relevant, EU-aspekter ved planlægningen af nettet som anført i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 347/2013 af 17. april 2013 om retningslinjer for den transeuropæiske energinfrastruktur (*); den skal gennemgå en cost-benefit-analyse, hvor der anvendes den metode, som er fastsat i artikel 11 i nævnte forordning

(*) EUT L 115 af 25.4.2013, s. 39.«

2) Artikel 11 affattes således:

»Artikel 11

Omkostninger

Omkostningerne ved aktiviteterne i ENTSO'en for elektricitet, jf. artikel 4-12 i denne forordning, og artikel 11 i forordning (EU) nr. 347/2013 påhviler transmissionssystemoperatørerne og medtages i tariffberegningen. De regulerende myndigheder godkender kun disse omkostninger, hvis de er rimelige og hensigtsmæssige.«

3) I artikel 18 indsættes følgende stykke:

»4a. Kommissionen kan vedtage retningslinjerne for gennemførelse af den operationelle koordination mellem transmissionssystemoperatører på EU-niveau. Disse retningslinjer skal være i overensstemmelse med og bygge på de netregler, der er omtalt i artikel 6 i denne forordning, og bygge på de vedtagne specifikationer og agenturets udtalelse, jf. artikel 8, stk. 3, litra a), i denne forordning. I forbindelse med vedtagelsen af disse retningslinjer tager Kommissionen hensyn til forskellige regionale og nationale driftsmæssige krav.

Disse retningslinjer vedtages i overensstemmelse med undersøgelsesproceduren i artikel 23, stk. 3.«

4) I artikel 23 tilføjes følgende stykke:

»3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (*), anvendelse.

(*) EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13.«

Artikel 22

Ændringer til forordning (EF) nr. 715/2009

I forordning (EF) nr. 715/2009 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 8, stk. 10, andet afsnit, litra a), affattes således:

- »a) bygge på nationale investeringsplaner, der tager hensyn til regionale investeringsplaner, jf. artikel 12, stk. 1, og, hvor det er relevant, EU-aspekter ved planlægningen af nettet som anført i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 347/2013 af 17. april 2013 om retningslinjer for den transeuropæiske energinfrastruktur (*); den skal gennemgå en cost-benefit-analyse, hvor der anvendes den metode, som er fastsat i artikel 11 i den forordning.

(*) EUT L 115 af 25.4.2013, s. 39.»

2) Artikel 11 affattes således:

»Artikel 11

Omkostninger

Omkostningerne ved aktiviteterne i ENTSO'en for gas, jf. artikel 4-12 i denne forordning, og artikel 11 i forordning (EU) nr. 347/2013 påhviler transmissionssystemoperatørerne og medtages i tariffberegningen. De regulerende myndigheder godkender kun disse omkostninger, hvis de er rimelige og hensigtsmæssige.«

Artikel 23

Ophævelse

Beslutning nr. 1364/2006/EF ophæves med virkning fra den 1. januar 2014. Nærværende forordning medfører ingen rettigheder for de projekter, der er opført i bilag I og III til beslutning nr. 1364/2006/EF.

*Artikel 24***Ikrafttræden**

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 1. juni 2013 med undtagelse af artikel 14 og 15, som anvendes fra anvendelsesdatoen for den relevante forordning om en Connecting Europe-facilitet.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i enhver medlemsstat.

Udfærdiget i Strasbourg, den 17. april 2013.

På Europa-Parlamentets vegne

M. SCHULZ

Formand

På Rådets vegne

L. CREIGHTON

Formand

BILAG I

PRIORITEREDE ENERGIINFRASTRUKTURKORRIDORER OG -OMRÅDER

Denne forordning gælder for følgende prioriterede transeuropæiske energiinfrastrukturkorridorer og -områder:

1. PRIORITEREDE ELKORRIDORER

- 1) Offshoreelnettet i de nordlige have (»NSOG«): udvikling af et integreret offshore-elnet og de dermed forbundne sammenkoblinger i Nordsøen, Det Irske Hav, Den Engelske Kanal, Østersøen og de omkringliggende have til at transportere elektricitet fra vedvarende offshore-energikilder til forbrugcentre og lagre, og til at øge udveksling af el på tværs af landegrænser.

Berørte medlemsstater: Belgien, Danmark, Det Forenede Kongerige, Frankrig, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Sverige og Tyskland.

- 2) Nord-syd elsammenkoblinger i Vesteuropa (»NSI vest elektricitet«): sammenkoblinger mellem medlemsstaterne i regionen og med Middelhavsområdet, herunder Den Iberiske Halvø, navnlig for at integrere elektricitet fra vedvarende energikilder og styrke de interne netinfrastrukturer for at fremme markedsintegration i regionen.

Berørte medlemsstater: Belgien, Det Forenede Kongerige, Frankrig, Irland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Malta, Portugal, Spanien, Tyskland og Østrig.

- 3) Nord-syd elsammenkoblinger i det centrale Øst- og Sydøsteuropa (»NSI øst elektricitet«): sammenkoblinger og interne linjer i nord-sydgående og øst-vestgående retning for at fuldføre det indre marked og integrere elproduktion fra vedvarende energikilder.

Berørte medlemsstater: Bulgarien, Cypern, Grækenland, Italien, Kroatien ⁽¹⁾, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Den Tjekkiske Republik, Tyskland, Ungarn og Østrig.

- 4) Sammenkoblingsplan for det baltiske energimarked (»BEMIP elektricitet«): sammenkoblinger mellem medlemsstaterne i Østersøområdet og tilsvarende styrkelse af de interne netinfrastrukturer for at standse de baltiske landes isolation og fremme markedsintegrationen, bl.a. ved at arbejde hen imod integration af vedvarende energikilder i regionen.

Berørte medlemsstater: Danmark, Estland, Finland, Letland, Litauen, Polen, Sverige og Tyskland.

2. PRIORITEREDE GASKORRIDORER

- 5) Nord-syd gassammenkoblinger i det vestlige Europa (»NSI vest gas«): gasinfrastruktur til nord-syd gasstrømme i Vesteuropa med sigte på yderligere diversificering af forsyningsveje og for at øge den kortfristede gasforsyningskapacitet.

Berørte medlemsstater: Belgien, Danmark, Det Forenede Kongerige, Frankrig, Irland, Italien, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Portugal, Spanien og Tyskland.

- 6) Nord-syd gassammenkoblinger i det centrale Øst- og Sydøsteuropa (»NSI øst gas«): gasinfrastrukturer til regionale forbindelser mellem og i Østersøen og Adriaterhavet, Det Ægæiske Hav, det østlige Middelhavsområde og Sortehavet, og til at opnå større diversificering og bedre gasforsyningsikkerhed.

Berørte medlemsstater: Bulgarien, Cypern, Grækenland, Italien, Kroatien ⁽¹⁾, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Den Tjekkiske Republik, Tyskland, Ungarn og Østrig.

- 7) Den sydlige gaskorridor (»SGC«): infrastruktur til transmission af gas fra området omkring Det Kaspiske Hav, Centralasien, Mellemøsten og det østlige Middelhavsområde til Unionen for at opnå en større diversificering af gasforsyningerne.

⁽¹⁾ Med forbehold af Kroatiens tiltrædelse, fra og med tiltrædelsesdatoen.

Berørte medlemsstater: Bulgarien, Cypern, Frankrig, Grækenland, Italien, Kroatien ⁽¹⁾, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Den Tjekkiske Republik, Tyskland, Ungarn og Østrig.

- 8) Sammenkoblingsplan for det baltiske energimarked (»BEMIP gas«): gasinfrastruktur, som skal standse isolationen af de tre baltiske lande og Finland og deres afhængighed af en enkelt leverandør med henblik på at styrke de interne netinfrastrukturer i overensstemmelse hermed, og skabe større diversificering af og sikkerhed for gasforsyninger i Østersøregionen.

Berørte medlemsstater: Danmark, Estland, Finland, Letland, Litauen, Polen, Sverige og Tyskland.

3. PRIORITEREDE OLIEKORRIDORER

- 9) Olieforsyningsforbindelser i det centrale Østeuropa (»OSC«): interoperabilitet i olierørnettet i det centrale Østeuropa for at øge forsyningssikkerheden og mindske miljørisici.

Berørte medlemsstater: Kroatien ⁽¹⁾, Polen, Slovakiet, Den Tjekkiske Republik, Tyskland, Ungarn og Østrig.

4. PRIORITEREDE TEMATISKE OMRÅDER

- 10) Intelligente net: indførelse af intelligente forsyningsnetteknologier i Unionen med sigte på en effektiv integration af alle elnetbrugeres adfærd og handlinger, herunder også produktionen af store mængder elektricitet fra vedvarende energikilder eller distribuerede energiressourcer og brugernes efterspørgselsreaktion.

Berørte medlemsstater: Alle.

- 11) Elmotorveje: første elmotorveje i 2020 med henblik på at skabe et elmotorvejssystem, som dækker hele Unionen, og som er i stand til:

- a) at rumme den stadig stigende overskudsproduktion af vindenergi i og omkring de nordlige have og Østersøen og den stigende produktion af vedvarende energi i Østeuropa og Sydeuropa og ligeledes i Nordafrika
- b) at forbinde disse nye produktionscentre til store lagerfaciliteter i de nordiske lande og Alperne og andre regioner med store forbrugscentre, og
- c) at klare et stadig mere variabelt og decentraliseret udbud af el og en fleksibel efterspørgsel efter el.

Berørte medlemsstater: Alle.

- 12) Grænseoverskridende kuldioxidnet: udvikling af kuldioxidtransportinfrastruktur mellem medlemsstaterne og med tilgrænsende tredjelande med henblik på indførelse af CO₂-opsamling og -lagring.

Berørte medlemsstater: Alle.

⁽¹⁾ Med forbehold af Kroatiens tiltrædelse, fra og med tiltrædelsesdatoen.

BILAG II

ENERGIINFRASTRUKTURKATEGORIER

Følgende energiinfrastrukturkategorier skal udvikles med henblik på at gennemføre de prioriterede energiinfrastrukturer, der er anført i bilag I:

1) Elektricitet:

- a) luftledninger til højspændingstransmission, såfremt de er konstrueret til en spænding på mindst 220 kV, og nedgravede og undersøiske transmissionsledninger, såfremt de er konstrueret til en spænding på mindst 150 kV
- b) navnlig i forbindelse med elmotorveje: alt fysisk udstyr, der er udformet til transmission af højspændings- og ultrahøjspændingselektricitet, med sigte på at sammenkoble store mængder produceret eller lagret elektricitet i én eller flere medlemsstater eller tredjelande med et storforbrug af el i en eller flere andre medlemsstater
- c) faciliteter til oplagring af elektricitet, der anvendes til permanent eller midlertidig oplagring i infrastruktur over eller under jorden eller i geologiske formationer, forudsat at der er en direkte forbindelse til højspændingstransmissionslinjer konstrueret til en spænding på mindst 110 kV
- d) alt udstyr eller anlæg, der er væsentlige for systemer, der er defineret i litra a) til c), med henblik på sikkerhed, sikring og effektiv drift, herunder beskyttelses-, overvågnings- og kontrolsystemer på alle spændingsniveauer og transformestationer
- e) alt udstyr eller anlæg, både på transmissions- og distributionsniveau (mellemspænding), beregnet til tovejs digital kommunikation i realtid eller tæt på realtid, interaktiv og intelligent overvågning og styring af elproduktion, -transmission, -distribution og -forbrug i et elnet med henblik på at udvikle et net, som effektivt integrerer adfærden og handlingerne hos netforbundne brugere — producenter, forbrugere og dem, der er begge dele — for at sikre et økonomisk effektivt og bæredygtigt elsystem med lave tab, høj kvalitet, forsyningsikkerhed og sikkerhed

2) Gas:

- a) transmissionsrørledninger til transport af naturgas og biogas, som indgår i et net, der hovedsageligt består af højtryksrørledninger, bortset fra højtryksrørledninger, der anvendes til opstrømsdistribution eller lokal distribution af naturgas
- b) underjordiske lagerfaciliteter tilsluttet de ovennævnte højtryksrørledninger
- c) modtagelses-, oplagrings-, forgasnings- eller trykfaldsfaciliteter til flydende naturgas (LNG) eller komprimeret naturgas (CNG)
- d) alt udstyr eller anlæg, der er væsentlige for sikkerhed, sikring og effektiv drift af systemet eller for at muliggøre dobbeltrettet gastransmission, herunder kompressorstationer

3) Olie:

- a) rørledninger til transport af råolie
- b) pumpestationer og lagerfaciliteter, der er nødvendige for driften af rørledninger til råolie
- c) alt udstyr eller anlæg, der er væsentlige for, at det pågældende system kan fungere tilfredsstillende, sikkert og effektivt, herunder beskyttelses-, overvågnings- og kontrolsystemer og udstyr til tovejskapacitet

4) Kuldioxid:

- a) dedikerede rørledninger, dog ikke opstrømsrørledningsnet, der anvendes til transport af menneskeskabte CO₂-emissioner fra mere end én kilde, dvs. industrianlæg (herunder kraftværker), der producerer CO₂ fra forbrænding eller andre kemiske reaktioner med fossile og ikke-fossile kulstofholdige forbindelser, med henblik på permanent geologisk lagring af kuldioxid i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF⁽¹⁾
- b) anlæg til kompression og bufferlagring af kuldioxid med henblik på videre transport. Dette omfatter ikke infrastruktur i en geologisk formation, der anvendes til geologisk lagring af kuldioxid i henhold til direktiv 2009/31/EF, samt tilhørende anlæg på jordoverfladen og injektionsanlæg
- c) alt udstyr eller anlæg, der er væsentlige for, at det pågældende system kan fungere tilfredsstillende, sikkert og effektivt, herunder beskyttelses-, overvågnings- og kontrolsystemer.

⁽¹⁾ EUT L 140 af 5.6.2009, s. 114.

BILAG III

REGIONALE LISTER OVER PROJEKTER AF FÆLLES INTERESSE

1. REGLER FOR GRUPPER

- 1) For elprojekter, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1, sammensættes hver gruppe af repræsentanter for medlemsstaterne, de nationale regulerende myndigheder og TSO'er samt Kommissionen, Agenturet og ENTSO'en for elektricitet.

For gasprojekter, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 2, sammensættes hver gruppe af repræsentanter for medlemsstaterne, de nationale regulerende myndigheder og TSO'er samt Kommissionen, Agenturet og ENTSO'en for gas.

For olie- og kuldioxidtransportprojekter, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 3 og 4, sammensættes hver gruppe af repræsentanter for medlemsstaterne, de projektiværksættere, der berøres af hver af de relevante prioriteringer i bilag I, og Kommissionen.

- 2) Gruppernes beslutningstagende instanser kan sluttes sammen. Alle grupper eller beslutningstagende instanser mødes, når det er relevant, for at drøfte anliggender, der er fælles for alle grupper; sådanne anliggender kan omfatte spørgsmål, der er relevante for at sikre regional konsistens, eller spørgsmål om det antal foreslåede projekter, der er medtaget i udkastet til regionale lister, og som er i fare for at blive for stort til at håndtere.
- 3) Hver gruppe tilrettelægger sit arbejde i overensstemmelse med den regionale samarbejdsindsats i henhold til artikel 6 i direktiv 2009/72/EF, artikel 7 i direktiv 2009/73/EF, artikel 12 i forordning (EF) nr. 714/2009 og artikel 12 i forordning (EF) nr. 715/2009 og andre eksisterende regionale samarbejdsstrukturer.
- 4) Hver gruppe inviterer, når det er hensigtsmæssigt med henblik på gennemførelse af de relevante prioriteringer i bilag I, iværksættere af projekter, der potentielt kan komme i betragtning som projekter af fælles interesse samt repræsentanter for de nationale myndigheder, regulerende myndigheder og TSO'er fra EU-kandidatlandene og de potentielle kandidatlande, landene i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde og Den Europæiske Frihandelssammenslutning, repræsentanter fra energifællesskabets institutioner og organer og de lande, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik, samt lande, med hvilke Den Europæiske Union har etableret et specifikt energisamarbejde. Beslutningen om at invitere repræsentanter for tredjelande skal være konsensusbaseret.
- 5) Hver gruppe hører organisationer, der repræsenterer de relevante interesseparter — og hvis det anses for hensigtsmæssigt interesseparterne direkte — herunder producenter, distributionssystemoperatører, forsyningsvirksomheder, forbrugere og miljøbeskyttelsesorganisationer. Gruppen kan gennemføre høringer og konsultationer, hvis det er relevant for at løse dens opgaver.
- 6) Kommissionen offentliggør via den i artikel 18 omtalte gennemsigtighedsplatform de interne regler, en ajourført liste over medlemsorganisationer, regelmæssigt opdateret information om, hvordan arbejdet skrider frem, mødedagsordener samt endelige konklusioner og afgørelser for hver enkelt gruppe.
- 7) Kommissionen, Agenturet og grupperne bestræber sig på at opnå overensstemmelse mellem de forskellige grupper. Med dette formål for øje sørger Kommissionen og Agenturet, når det er relevant, for udveksling af information om alt arbejde, der er af interregional interesse, mellem de berørte grupper.

De nationale regulerende myndigheders og Agenturets deltagelse i grupperne må ikke bringe realiseringen af deres mål og udøvelsen af deres pligter i henhold til denne forordning eller i henhold til artikel 36 og 37 i direktiv 2009/72/EF og artikel 40 og 41 i direktiv 2009/73/EF eller i henhold til forordning (EF) nr. 713/2009 i fare.

2. PROCES FOR OPSTILLING AF REGIONALE LISTER

- 1) Iværksættere af projekter, der potentielt kan komme i betragtning som projekter af fælles interesse, der ønsker, at deres projekter skal opnå status som projekter af fælles interesse, indgiver en ansøgning om at få udvalgt et projekt som et projekt af fælles interesse til gruppen sammen med:
 - en vurdering af projekterne for så vidt angår bidraget til gennemførelse af prioriteringerne i bilag I
 - en analyse af, hvorvidt kriterierne i artikel 4 er opfyldt
 - for projekter, der har nået en tilstrækkelig modenhedsgrad, en projektspecifik cost-benefit-analyse i overensstemmelse med artikel 21 og 22 og baseret på de metoder, der er udarbejdet af ENTSO'en for elektricitet eller ENTSO'en for gas i henhold til artikel 11, og
 - alle andre relevante oplysninger, der er nødvendige for evalueringen af projektet.
 - 2) Alle modtagere har tavshedspligt om kommercielt følsomme oplysninger.
 - 3) Efter vedtagelse af den første EU-liste skal, i alle efterfølgende EU-lister, som vedtages, foreslåede eltransmissions- og oplagringsprojekter, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1, litra a), b) og d), skal være del af den seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplan for elektricitet, som er udarbejdet af ENTSO'en for elektricitet i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 714/2009.
 - 4) Efter vedtagelse af den første EU-liste skal, i alle efterfølgende EU-lister, som vedtages, foreslåede gasinfrastrukturprojekter, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 2, være del af den seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplan for gas som er udarbejdet af ENTSO'en for gas i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 715/2009.
 - 5) Projektforslag, som er indgivet med henblik på optagelse på den første EU-liste, og som ikke tidligere er blevet evalueret i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 714/2009, vurderes i forhold til det EU-dækkende energisystem på følgende måde:
 - for så vidt angår projekter, der hører under bilag II, punkt 1, litra a), b) og d), vurderes projektforslagene af ENTSO'en for elektricitet i overensstemmelse med den metode, der blev anvendt i den seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplan
 - for så vidt angår projekter, der hører under bilag II, punkt 2, vurderes projektforslagene af ENTSO'en for gas eller af en tredjepart på en konsekvent måde, der er baseret på objektive metoder.
- Senest den af 16. januar 2014 om udsteder Kommissionen retningslinjer for de kriterier, der skal anvendes af ENTSO'en for elektricitet og ENTSO'en for gas, når de udarbejder deres respektive ti-årige netudviklingsplaner, som er nævnt i punkt 3 og 4, med henblik på at sikre ligebehandling og gennemsigtighed i processen.
- 6) Foreslåede kuldioxidtransportprojekter, der er omfattet af kategorien i bilag II, punkt 4, skal fremlægges som led i en plan for udviklingen af grænseoverskridende infrastruktur til transport og lagring af kuldioxid, der er udarbejdet af mindst to medlemsstater, og skal forelægges Kommissionen af de berørte medlemsstater eller af enheder, der er udpeget af de pågældende medlemsstater.
 - 7) For projekter, der omfatter af kategorierne i bilag II, punkt 1 og 2, skal de nationale regulerende myndigheder, og hvis det er nødvendigt Agenturet, om muligt inden for rammerne af det regionale samarbejde (artikel 6 i direktiv 2009/72/EF, artikel 7 i direktiv 2009/73/EF) kontrollere, at bedømmelseskriterierne og metoderne til cost-benefit-analyse anvendes konsekvent og evaluere deres grænseoverskridende relevans. De forelægger gruppen deres vurderinger.

- 8) For forslag til olie- og kuldioxidtransportprojekter, der omfatter af kategorierne i bilag II, punkt 3 og 4, evaluerer Kommissionen anvendelsen af de i artikel 4 fastsatte kriterier. For forslag til kuldioxidprojekter, der er omfattet af kategorien i bilag II, punkt 4, tager Kommissionen også hensyn til projekternes potentiale for i fremtiden at kunne udvides til omfatte flere medlemsstater. Kommissionen forelægger gruppen sine vurderinger.
 - 9) Enhver medlemsstat, hvis territorium ikke er omfattet af et foreslået projekt, men som det foreslåede projekt kan få en potentiel positiv nettoindvirkning på eller en potentiel væsentlig virkning for, f.eks. på miljøet eller på driften af energinfrastrukturen på dens territorium, kan indgive en udtalelse til gruppen, hvori den angiver sine betænkeligheder.
 - 10) Gruppens beslutningstagende instans undersøger efter anmodning fra et medlem af gruppen de begrundede årsager, der i overensstemmelse med artikel 3, stk. 3, fremføres af en medlemsstat til ikke at godkende et projekt af fælles interesse, som vedrører dens territorium.
 - 11) Gruppen mødes for at undersøge og opstille projektforslagene i rangorden, idet den tager hensyn til de regulerende myndigheders vurdering eller til Kommissionens vurdering, for så vidt angår olie- og kuldioxidtransportprojekter.
 - 12) Det udkast til regionale lister over foreslåede projekter, der er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1 og 2, som udarbejdes af grupperne, forelægges Agenturet sammen med eventuelle udtalelser, jf. punkt 9, seks måneder før datoen for vedtagelse af EU-listen. Udkastet til regionale lister med tilhørende udtalelser vurderes af Agenturet senest tre måneder fra datoen for modtagelse. Agenturet afgiver en udtalelse om udkastet til regionale lister, navnlig med hensyn til den konsekvente anvendelse af kriterierne og cost-benefit-analysen på tværs af regionerne. Agenturets udtalelse vedtages efter proceduren i artikel 15, stk. 1, i forordning (EF) nr. 713/2009.
 - 13) Senest én måned fra datoen for modtagelse af Agenturets udtalelse vedtager den beslutningstagende instans i hver gruppe, under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 3, stk. 3, sin endelige regionale liste, der er baseret på gruppens forslag og tager hensyn til Agenturets udtalelse og de nationale regulerende myndigheders vurdering afgivet i overensstemmelse med punkt 7, eller Kommissionens vurdering, for så vidt angår forslag til olie- og kuldioxidtransportprojekter, afgivet i overensstemmelse med punkt 9. Grupperne indgiver de endelige regionale lister til Kommissionen sammen med eventuelle udtalelser som angivet under punkt 9.
 - 14) Såfremt det samlede antal foreslåede projekter af fælles interesse på EU-listen, der er baseret på de modtagne regionale lister, og under hensyntagen til Agenturets udtalelse, skulle blive uhåndterligt stort, overvejer Kommissionen efter samråd med hver enkelt berørt gruppe at undlade at medtage de projekter på EU-listen, som den pågældende gruppe har placeret nederst i den rangorden, der er blevet etableret i overensstemmelse med artikel 4, stk. 4.
-

BILAG IV

REGLER OG INDIKATORER VEDRØRENDE KRITERIER FOR PROJEKTER AF FÆLLES INTERESSE

- 1) Et projekt med betydelige grænseoverskridende virkninger er et projekt, som er beliggende på en medlemsstats område, og som opfylder følgende betingelser:
- a) eltransmission: projektet øger nettets overførselskapacitet eller den kapacitet, der er til rådighed for kommercielle strømme, ved den pågældende medlemsstats grænse med en eller flere andre medlemsstater eller i andre relevante tværsnit af samme transmissionskorridor, hvorved nettets grænseoverskridende overførselskapacitet forøges med mindst 500 MW i forhold til en situation uden ibrugtagning af projektet
 - b) eloplagering: projektet tilvejebringer en installeret kapacitet på mindst 225 MW og har en lagerkapacitet, der muliggør en årlig nettoelproduktionskapacitet på mindst 250 GWh/år
 - c) gastransmission: projektet vedrører investeringer i tovejskapacitet eller ændringer i evnen til at overføre gas på tværs af de berørte medlemsstaters grænser på mindst 10 % i forhold til situationen forud for ibrugtagning af projektet
 - d) gasoplagering eller flydende/komprimeret naturgas: projektet har til formål at levere direkte eller indirekte til mindst to medlemsstater eller på at opfylde infrastrukturstandarden (N-1-reglen) på regionalt plan i overensstemmelse med artikel 6, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 994/2010 ⁽¹⁾
 - e) intelligente net: projektet er dimensioneret til høj- og mellemspændingsudstyr og -anlæg konstrueret til en spænding på mindst 10 kV. Det involverer transmissions- og distributionssystemoperatører fra mindst to medlemsstater, som dækker mindst 50 000 brugere, der producerer eller forbruger el eller begge dele i et forbrugsområde på mindst 300 GWh/år, hvoraf mindst 20 % stammer fra vedvarende ressourcer, der efter deres natur varierer.
- 2) For projekter, som er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1, litra a)-d), evalueres kriterierne i artikel 4 således:
- a) markedsintegration, konkurrence og systemfleksibilitet måles i overensstemmelse med den analyse, der blev foretaget i forbindelse med den seneste foreliggende EU-dækkende ti-årige netudviklingsplan for elektricitet, navnlig ved:
 - for grænseoverskridende projekter at beregne virkningen for nettets overførselskapacitet i begge retninger, målt i mængde elektricitet (MW), og deres bidrag til at nå en minimumskapacitet på sammenkoblingerne på 10 % af den installerede produktionskapacitet eller — for projekter med betydelig grænseoverskridende virkning — at beregne virkningen for nettets overførselskapacitet ved grænsen mellem de relevante medlemsstater, mellem de relevante medlemsstater og tredjelande eller i de relevante medlemsstater og for balanceringen af udbud og efterspørgsel og netdriften i de relevante medlemsstater
 - at vurdere virkningerne for det analyserede område, jf. bilag V, punkt 10, med hensyn til produktions- og transmissionsomkostninger for energisystemet som helhed og udviklingen af og konvergensen i markedspriserne ved forskellige planlægningsscenarier for et projekt, idet der navnlig tages højde for forskelle i rangfølgeordningen
 - b) transmission af el fra vedvarende energikilder til store forbrugscentre og oplagringssteder måles i overensstemmelse med den analyse, der blev foretaget i forbindelse med den seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplan for elektricitet, navnlig ved:
 - for eltransmission at anslå mængden af produktionskapacitet fra vedvarende energikilder (pr. teknologi i MW), der som følge af projektet sammenkobles og overføres, sammenlignet med mængden af den samlede planlagte produktionskapacitet fra disse typer vedvarende energikilder i den pågældende medlemsstat i 2020 ifølge de nationale handlingsplaner for vedvarende energi, jf. artikel 4 i direktiv 2009/28/EF

⁽¹⁾ EUT L 295 af 12.11.2010, s. 1.

— for oplagring af elektricitet at sammenligne ny kapacitet som følge af projektet med den samlede bestående kapacitet for samme oplagringsmetode i det analyseområde, der er defineret i bilag V, punkt 10

- c) forsyningssikkerhed, interoperabilitet og sikker drift af systemet måles i overensstemmelse med den analyse, der blev foretaget i den seneste foreliggende ti-årige netudviklingsplan for elektricitet, herunder navnlig ved at vurdere projektets virkning på det loss-of-load-sandsynligheden i det analyseområde, der er fastlagt i bilag V, punkt 10, med hensyn til tilstrækkelig produktions- og transmissionskapacitet i et sæt karakteristiske belastningsperioder, under hensyntagen til forventede ændringer i klimarelaterede ekstreme vejrbegebenheder og deres indvirkning på infrastrukturens modstandsdygtighed. Hvor det er relevant, måles projektets indvirkning på uafhængig og pålidelig kontrol med systemets drift og tjenester.
- 3) For projekter, som er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 2, evalueres kriterierne i artikel 4 således:
- a) markedsintegration og interoperabilitet måles ved at beregne projektets merværdi for integrationen af markedsområder og priskonvergens, systemets generelle fleksibilitet, herunder dets kapacitetsniveau ved tovejsdrift ved forskellige scenarier
- b) konkurrence måles på grundlag af diversificeringsgraden, herunder lettere adgang til nationale forsyningskilder, hvorved der successivt tages hensyn til: diversificeringen af energikilder, diversificeringen af leverandører, diversificeringen af ruter; virkningen af ny kapacitet på Herfindahl-Hirschmann-indekset (HHI) beregnet på kapacitetsniveauet for det analyseområde, der er fastlagt i bilag V, punkt 10
- c) gasforsyningssikkerheden måles ved at vurdere merværdien af projektet for Unionens gassystems kort- og langfristede robusthed og forbedringen af systemets resterende fleksibilitet til at håndtere afbrydelser af forsyningerne til medlemsstaterne under forskellige scenarier, samt den yderligere kapacitet, der skabes af projektet, målt i forhold til infrastrukturstandarden (N-1-reglen) på regionalt plan i overensstemmelse med artikel 6, stk. 3, i forordning (EU) nr. 994/2010
- d) bæredygtighed måles som et projekts bidrag til at reducere emissioner, til backup af elproduktion fra vedvarende energikilder eller el-til-gas-koncepter og biogastransport under hensyntagen til forventede ændringer i klimaforhold.
- 4) For projekter, som er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 1, litra e), evalueres hver funktion, der er anført i artikel 4, i forhold til følgende kriterier:
- a) graden af bæredygtighed: Dette kriterium måles ved at vurdere reduktionen af drivhusgasemissionerne og miljøvirkningerne af elektricitetsnettets infrastruktur
- b) transmissions- og distributionsnettenes forbindelseskapacitet med sigte på at bringe el fra og til brugere: Dette kriterium måles ved at anslå den installerede kapacitet af distribuerede energikilder i distributionsnet, den maksimale tilladelige tilførsel af elektricitet uden risiko for overbelastning af transmissionsnettet og energien fra vedvarende energikilder, som ikke udnyttes på grund af risiko for overbelastning eller sikkerhedsrisici
- c) netforbindelser og adgang til alle kategorier af netbrugere: Dette kriterium måles ved at vurdere de metoder, der anvendes til at beregne afgifter og tariffer, samt deres struktur, for producenter, forbrugere og dem, der er begge dele, og den operationelle fleksibilitet, der er til rådighed til en dynamisk balancering af elektricitet i nettet
- d) forsyningssikkerhed og -kvalitet: Dette kriterium måles ved at vurdere forholdet mellem pålideligt til rådighed værende produktionskapacitet og spidsbelastningsefterspørgsel, andelen af elektricitet fra vedvarende energikilder, elektricitetssystemets stabilitet, afbrydelsers varighed og hyppighed pr. kunde, herunder klimarelaterede afbrydelser, og spændingskvaliteten

- e) effektivitet og servicekvalitet i elforsyningen og netdriften: Dette kriterium måles ved at vurdere tabene i transmissions- og distributionsnettene, forholdet mellem mindste og største efterspørgsel efter elektricitet inden for en fastlagt tidsperiode, efterspørgselssidens deltagelse på elektricitetsmarkederne og i energieffektive foranstaltninger, den procentvise udnyttelse (dvs. gennemsnitlig belastning) af elnetkomponenter, rådighed over netkomponenter (i forbindelse med planlagt og ikke-planlagt vedligeholdelse) og dets indvirkning på nettets præstationer, og den faktiske disponible netkapacitet i forhold til normalværdien
 - f) bidrag til grænseoverskridende elmarkeder ved at styre laststrømmene for at begrænse »loop flow« og øge kapaciteten på sammenkoblingerne: Dette kriterium bedømmes ved at vurdere forholdet mellem en medlemsstats kapacitet på sammenkoblingerne og dens efterspørgsel efter elektricitet, udnyttelse af kapacitet på sammenkoblingerne, og overbelastningsafgifter på sammenkoblingerne.
- 5) For olietransportprojekter, som er omfattet af kategorierne i bilag II, punkt 3, evalueres kriterierne i artikel 4 således:
- a) olieforsynings sikkerheden måles ved at vurdere merværdien af den nye kapacitet som følge af et projekt for systemets kort- og langfristede robusthed og den resterende fleksibilitet i systemet til at håndtere forsyningsafbrydelser under forskellige scenarier
 - b) interoperabilitet måles ved at vurdere, i hvor høj grad projektet forbedrer driften af olienettet, herunder navnlig ved at give mulighed for tovejsdrift
 - c) effektiv og bæredygtig udnyttelse af ressourcer måles ved at vurdere, i hvilket omfang projektet gør brug af allerede eksisterende infrastruktur og bidrager til at minimere miljø- og klimamæssige byrder og risici.
-

BILAG V

COST-BENEFIT-ANALYSE FOR ENERGISYSTEMET SOM HELHED

Metoderne til en cost-benefit-analyse af energisystemet som helhed for projekter af fælles interesse skal opfylde de principper, der er fastlagt i dette bilag.

- 1) Metoderne baseres på et fælles inputdatasæt, der repræsenterer Unionens el- og gassystemer i år $n+5$ ($n+10$, $n+15$ og $n+20$), hvor n er det år, hvor analysen foretages. Datasættet skal mindst omfatte:
 - a) For elektricitet: scenarier for efterspørgslen, produktionskapaciteter efter brændselstype (biomasse, geotermisk energi, vandkraft, gas, kernekraft, olie, fast brændsel, vind, solcelleenergi, koncentreret solenergi, andre vedvarende energiteknologier) og deres geografiske beliggenhed, brændselspriser (herunder for biomasse, kul, gas og olie), kuldioxidpriser, sammensætningen af transmissions- og eventuelt distributionsnettet, og dets udvikling under hensyntagen til al væsentlig ny produktion (herunder kapacitet udstyret til opsamling af kuldioxid), oplagrings- og transmissionsprojekter, for hvilke der er truffet en endelig beslutning, og som forventes ibrugtaget inden udgangen af år $n+5$
 - b) For gas: scenarier for efterspørgslen, importen, brændstofpriser (herunder for kul, gas og olie), kuldioxidpriser, sammensætningen af transmissionsnettet og dets udvikling under hensyntagen til alle nye projekter, for hvilke der er truffet en endelig beslutning, og som forventes ibrugtaget inden udgangen af år $n+5$
- 2) Datasættet skal afspejle EU-retten og national ret, som er gældende på analysedatoen. De datasæt, der benyttes for henholdsvis el og gas, skal være forenelige, navnlig med hensyn til antagelser om priser og mængder i hvert marked. Datasættet udarbejdes efter formelt at have hørt medlemsstaterne og de organisationer, som repræsenterer alle relevante interesseparter. Kommissionen og Agenturet sikrer adgang til de nødvendige kommercielle oplysninger fra tredjeparter, når dette er relevant.
- 3) Metoderne skal give retningslinjer for udviklingen og brugen af de net- og markedsmodeller, der skal bruges i cost-benefit-analysen.
- 4) Cost-benefit-analysen skal bygge på en harmoniseret evaluering af omkostninger og fordele ved de forskellige analyserede projektkategorier og mindst omfatte den periode, der er omhandlet i punkt 1.
- 5) Ved cost-benefit-analysen tages der mindst hensyn til følgende omkostninger: kapitaludgifter, drifts- og vedligeholdelsesudgifter i projektets tekniske levetid og eventuelle nedluknings- og affaldsbehandlingsomkostninger. Metoden skal give retningslinjer for den kalkulationsrente, der skal anvendes til beregningerne.
- 6) For eltransmission og -oplagring skal cost-benefit-analysen mindst tage hensyn til de virkninger og kompensationer, der følger af anvendelsen af artikel 13 i forordning (EF) nr. 714/2009, påvirkningen af de indikatorer, der er fastlagt i bilag IV, samt følgende virkninger:
 - a) drivhusgasemissioner og transmissionstab i projektets tekniske levetid
 - b) fremtidige omkostninger for nye produktions- og transmissionsinvesteringer i projektets tekniske levetid
 - c) driftsmæssig fleksibilitet, herunder optimering af regulerkraft og systemtjenester
 - d) systemrobusthed, herunder modstandsdygtighed over for katastrofer klimaforandringer, og systemsikkerhed, især for kritisk europæisk infrastruktur, jf. direktiv 2008/114/EF.

- 7) For gas skal cost-benefit-analysen mindst tage hensyn til resultaterne af markedsanalysen, virkningerne på indikatorerne i bilag IV og følgende:
 - a) modstandsdygtighed over for katastrofer, klimaforandringer, og systemsikkerhed, især for kritisk europæisk infrastruktur, jf. direktiv 2008/114/EF
 - b) overbelastning i gasnettet
 - 8) For intelligente net skal cost-benefit-analysen mindst tage hensyn til påvirkningen af de indikatorer, der er fastlagt i bilag IV.
 - 9) Den detaljerede metode, der anvendes til at tage hensyn til de indikatorer, der er omhandlet i punkt 6-8, skal udarbejdes efter formel høring af medlemsstaterne og de organisationer, der repræsenterer alle relevante interesseparter.
 - 10) Metoden skal fastlægge, hvilken analyse der skal foretages, ud fra de relevante inputdatasæt, ved at bestemme virkningen med og uden hvert projekt. Analyseområdet for et individuelt projekt skal omfatte alle de medlemsstater og tredjelande, på hvis område projektet skal bygges, alle direkte tilstødende medlemsstater og alle andre medlemsstater, som påvirkes væsentligt af projektet.
 - 11) Analysen skal identificere medlemsstater, for hvilke projektet har positiv nettovirkning (begunstigede), og de medlemsstater, for hvilke projektet har negativ nettovirkning (omkostningsbærere). Hver cost-benefit-analyse skal omfatte følsomhedsanalyser for inputdatasættet, ibrugtagningsdatoen for forskellige projekter i samme analyseområde og andre relevante parametre.
 - 12) Transmissions- og lagersystemoperatørerne, operatørerne af terminaler til komprimeret og flydende naturgas og distributionssystemoperatørerne udveksler de oplysninger, der er nødvendige for udarbejdelsen af metoderne, herunder relevante net- og markedsmodeller. Enhver transmissions- eller distributionssystemoperatør, som indsamler oplysninger på vegne af andre transmissions- eller distributionssystemoperatører informerer de deltagende transmissions- og distributionssystemoperatører om resultaterne af dataindsamlingen.
 - 13) For den fælles model for el- og gasmarkeder og net, der er beskrevet i artikel 11, stk. 8, skal de i punkt 1 omhandlede data omfatte årene $n+10$, $n+20$ og $n+30$, og modellen skal give mulighed for en fuldstændig vurdering af økonomiske, sociale og miljømæssige virkninger, herunder navnlig eksterne omkostninger såsom omkostninger i forbindelse med drivhusgasemissioner og konventionelle luftforurenende emissioner eller forsyningssikkerhed.
-

BILAG VI

RETNINGSLINJER FOR GENNEMSIGTIGHED OG OFFENTLIGHEDENS DELTAGELSE

- 1) Den i artikel 9, stk. 1, omtalte procedurehåndbog skal mindst angive:
 - a) den relevante lovgivning, hvorpå afgørelser og udtalelser vedrørende de forskellige typer relevante projekter af fælles interesse er baseret, herunder miljølovgivning
 - b) de relevante afgørelser, der skal træffes, og udtalelser, der skal indhentes
 - c) navne og kontaktoplysninger for den kompetente myndighed, andre myndigheder og vigtige berørte interesseparter
 - d) arbejdsgangen med en beskrivelse af hvert trin i processen, herunder en vejledende tidsramme og en kortfattet oversigt over beslutningsprocessen
 - e) oplysninger om omfanget, strukturen og detaljeringsgraden af dokumenter, der skal indgives sammen med en ansøgning om en afgørelse, herunder en tjekliste
 - f) i hvilken fase og med hvilke midler den brede offentlighed kan deltage i processen.
- 2) Den detaljerede tidsplan, der er omtalt i artikel 10, stk. 4, litra b), skal som minimum angive følgende:
 - a) afgørelser, der skal træffes, og udtalelser, der skal indhentes
 - b) de myndigheder, interesseparter og den del af offentligheden, som forventes at blive berørt
 - c) de forskellige etaper af proceduren og deres varighed
 - d) større milepæle, der skal nås, og deres frister i forhold til den samlede afgørelse, der skal træffes
 - e) de ressourcer, som myndighederne har planlagt, og eventuelle yderligere ressourcebehov.
- 3) Følgende principper anvendes med sigte på at øge offentlighedens deltagelse i tilladelsesprocessen og sikre forudgående information og dialog med offentligheden:
 - a) de interesseparter, der berøres af et projekt af fælles interesse, herunder relevante nationale, regionale og lokale myndigheder, jordbesiddere og borgere, der bor i nærheden af projektet, den brede offentlighed og disses sammenlutninger, organisationer eller grupper, informeres udførligt og høres i en tidlig fase, hvor potentielle betænkeligheder hos offentligheden stadig kan tages i betragtning, på en åben og gennemsigtig måde. Den kompetente myndighed støtter i givet fald aktivt de aktiviteter, der gennemføres af projektiværksætteren
 - b) de kompetente myndigheder sikrer, at offentlige høringer for projekter af fælles interesse så vidt muligt afholdes samlet. Hver offentlig høring skal behandle alle emner, der er relevante for den pågældende fase af proceduren, og et emne, der er relevant for denne specifikke fase af proceduren, behandles ikke i mere end én offentlig høring; men én offentlig høring kan imidlertid finde sted på flere forskellige geografiske steder. De emner, der behandles i en offentlig høring, skal være tydeligt angivet i meddelelsen om den offentlige høring
 - c) bemærkninger og indsigelser modtages kun fra begyndelsen af den offentlige høring og indtil udløbet af fristen.
- 4) Konceptet for offentlighedens deltagelse skal mindst indeholde oplysninger om:
 - a) de berørte interesseparter, som høres
 - b) de påtænkte foranstaltninger, herunder foreslåede steder og datoer for særlige møder
 - c) tidsplanen
 - d) de menneskelige ressourcer, der er allokeret til de respektive opgaver.

- 5) I forbindelse med den offentlige høring, der skal gennemføres før indsendelse af ansøgningen, skal de relevante parter mindst:
- a) offentliggøre en informationsfolder på højst 15 sider, der offentliggøres inden starten på høringen, og som klart og koncist giver en oversigt over formålet med projektet og en foreløbig tidsplan for det, angiver eventuelle alternative linjeføringer, som overvejes, forventede virkninger, herunder grænseoverskridende virkninger, og mulige afbødningsforanstaltninger; informationsfolderen skal endvidere angive webstedet for den i artikel 18 omtalte gennemsigthedsplatform og for den i punkt 1 nævnte procedurehåndbog
 - b) informere alle berørte interesseparter om projektet via det websted, der er omhandlet i artikel 9, stk. 7, og gennem andre hensigtsmæssige informationsmidler
 - c) skriftligt invitere relevante berørte interesseparter til særlige møder med henblik på drøftelse af problemstillinger.
- 6) Projektets websted offentliggør som minimum følgende:
- a) den i punkt 5 nævnte informationsfolder
 - b) et ikke-teknisk og regelmæssigt ajourført resumé på højst 50 sider, der afspejler projektets aktuelle status og tydeligt angiver ændringer i forhold til tidligere versioner, hvis der er sket en ajourføring
 - c) planlægningen af projektet og offentlige høringer med tydelig angivelse af datoer og steder for offentlige konsultationer og høringer, samt de påtænkte emner, der er relevante for disse høringer
 - d) kontaktoplysninger, hvis man ønsker at få et komplet sæt ansøgningsdokumenter
 - e) kontaktoplysninger, hvis man ønsker at indsende bemærkninger og indsigelser under de offentlige høringer.
-

Erklæring fra Europa-Kommissionen vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt projekter af fælles interesse kan modtage finansiel støtte fra EU inden for rammerne af den transeuropæiske energinfrastruktur (kapitel V i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 347/2013 ⁽¹⁾)

Kommissionen understreger, at den finder det vigtigt, at støtten fra EU og nationale kilder omfatter tilskud til anlægsarbejder for at sikre gennemførelsen af projekter af fælles interesse, der bidrager til større diversificering af energiforsyningskilder, -ruter og -virksomheder. Kommissionen forbeholder sig retten til at forelægge forslag i denne retning på grundlag af den indhøstede erfaring fra overvågningen af gennemførelsen af projekter af fælles interesse inden for rammerne af den rapport, der er omhandlet i artikel 17 i forordningen om retningslinjer for den transeuropæiske energinfrastruktur.

⁽¹⁾ Se side 39 i denne EUT.